

Bruselj, 9. februar 2024
(OR. en)

6241/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0035(COD)

COPEN 60
DROIPEN 25
FREMP 69
CYBER 36
ENFOPOL 61
JAI 199
CODEC 404

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	7. februar 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 60 final
Zadeva:	Predlog - DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter gradivu spolne zlorabe otrok in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ (prenovitev)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 60 final.

Priloga: COM(2024) 60 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 6.2.2024
COM(2024) 60 final

2024/0035 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter gradivu spolne zlorabe
otrok in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ (prenovitev)**

{SEC(2024) 57 final} - {SWD(2024) 32 final} - {SWD(2024) 33 final} -
{SWD(2024) 34 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Komisija je julija 2020 predstavila strategijo EU za učinkovitejši boj proti spolni zlorabi otrok (v nadaljnjem besedilu: strategija). V strategiji je določenih osem pobud, katerih cilj je zagotoviti celovito izvajanje in po potrebi nadaljnji razvoj pravnega okvira za boj proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok. Hkrati je bil njen namen okrepiti odziv organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter organov kazenskega pregona in sprožiti večdeležniška prizadevanja v zvezi s preprečevanjem in preiskovanjem ter pomočjo žrtvam in osebam, ki so preživele tako zlorabo in izkoriščanje.

V strategiji je bila zlasti priznana potreba po oceni, ali je sedanji kazenskopравни okvir EU, in sicer Direktiva 2011/93/EU o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji (v nadaljnjem besedilu: Direktiva), primeren za svoj namen glede na družbene in tehnološke spremembe zadnjega desetletja. Direktiva je bila sprejeta za določitev minimalnih standardov za preprečevanje in boj proti tem posebno hudim oblikam kaznivih dejanj, katerih žrtve so otroci, ki imajo pravico do posebnega varstva in skrbi. Določila je minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij na področju spolnega izkoriščanja otrok ter minimalne standarde za učinkovite preiskave in pregon, pomoč in podporo žrtvam ter preprečevanje spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok.

Komisija je leta 2022 izvedla oceno izvajanja Direktive, pri čemer je ocenila morebitne zakonodajne vrzeli, dobre prakse in prednostne ukrepe na ravni EU. Študija je pokazala, da bi bilo besedilo mogoče izboljšati, saj je razkrila dvoumnost nekaterih opredelitev iz Direktive ter izzive v zvezi s preiskavami in pregonom storilcev kaznivih dejanj. V študiji je bila izražena zaskrbljenost zaradi eksponentne rasti spletne izmenjave gradiva spolne zlorabe otrok in vedno več možnosti, s katerimi lahko storilci prikritijo svojo identiteto (in svoje nezakonite dejavnosti), zlasti na spletu, s čimer se izognejo preiskavi in pregonu. V študiji je bilo ugotovljeno, da povečana prisotnost otrok na spletu in najnovejši tehnološki razvoj prinašata izzive za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter kazenski pregon, hkrati pa ustvarjata nove možnosti za zlorabo, ki niso v celoti zajete v sedanji direktivi.

Poleg tega je bilo navedeno, da različni pravni okviri za preiskave in pregon v državah članicah ne zagotavljajo učinkovitega boja proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok po vsej EU, zlasti zaradi nezadostne inkriminacije kaznivih dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, storjenih z uporabo novih in nastajajočih tehnologij. Nazadnje je bilo poudarjeno, da so prizadevanja držav članic za preprečevanje spolne zlorabe otrok in pomoč žrtvam še vedno omejena in neusklajena, njihova učinkovitost pa ni jasna. Komisija je za odpravo pomanjkljivosti pri izvajanju sprejela izvršilne ukrepe in po potrebi začela postopke za ugotavljanje kršitev. Hkrati je ocena jasno pokazala, da je potreben prenovljen zakonodajni okvir na ravni EU.

Glede na navedeno je potrebna ciljno usmerjena revizija Direktive:

- da se zagotovi inkriminacija vseh oblik spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, vključno s tistimi, ki jih omogoča ali olajšuje tehnološki razvoj,

- da bodo nacionalna pravila o preiskavah in pregonu zagotavljala učinkovit boj proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok z upoštevanjem najnovejšega tehnološkega razvoja,
- da se izboljšata preprečevanje in pomoč žrtvam ter
- da se spodbudi boljše usklajevanje pri preprečevanju spolne zlorabe otrok in boju proti njej med vsemi državami članicami in, na nacionalni ravni, med vsemi udeleženi stranmi.
- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

S tem predlogom se nadalje razvijajo obstoječe določbe Direktive, predstavljen pa je v okviru strategije EU za učinkovitejši boj proti spolni zlorabi otrok iz leta 2020.

Predlog dopolnjuje druge pobude EU, ki neposredno ali posredno obravnavajo različne vidike izzivov, povezanih s kaznivimi dejanji spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok. Med temi pobudami so:

- Direktiva 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj,
- Direktiva 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev,
- Uredba (EU) 2021/1232 o začasnem odstopanju od nekaterih določb Direktive 2002/58/ES glede uporabe tehnologij s strani ponudnikov medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, za obdelavo osebnih in drugih podatkov za namene boja proti spolni zlorabi otrok na spletu ter nedavno sprejeti predlog za omejeno podaljšanje začasnega odstopanja¹ ter
- Predlog uredbe o določitvi pravil za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej.

S slednjo bi se uvedle obveznosti za ponudnike spletnih storitev, da prevzamejo odgovornost za zaščito otrok, ki uporabljajo njihove storitve, pred spolno zlorabo otrok na spletu. Predlagana uredba se za opredelitev kaznivega dejanja opira na Direktivo, saj zajema gradivo spolne zlorabe otrok in pridobivanje otrok za spolne namene. Direktiva je kazenskoppravna podlaga, na kateri temelji predlagana uredba.

Instrumenta bi se vzajemno krepila ter skupaj zagotavljala celovitejši odziv na kaznivo dejanje spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, tako na spletu kot zunaj njega. Pomembno vlogo pri podpiranju preventivnih ukrepov držav članic in ukrepov držav članic za pomoč žrtvam na podlagi tega predloga bi imel zlasti Center EU za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej, predviden v predlagani uredbi. Center EU bi podpiral organe preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter pravosodne organe pri pripravi kakovostnejših poročil, vendar to ne bi vplivalo na sedanjo razdelitev odgovornosti med Europolom, Eurojustom ter nacionalnimi organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter pravosodnimi organi.

¹ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2021/1232 Evropskega parlamenta in Sveta o začasnem odstopanju od nekaterih določb Direktive 2002/58/ES za namene boja proti spolni zlorabi otrok na spletu (COM(2023) 777 final z dne 30. novembra 2023).

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ta predlog je skladen s povezano politiko Unije, zlasti:

- dopolnjuje pravni okvir EU, ki ureja digitalne storitve, zlasti nedavno sprejeti akt o digitalnih storitvah². Slednji obravnava odgovornost ponudnikov spletnih storitev v zvezi z nezakonitimi vsebinami, ki krožijo na njihovih storitvah. Ta predlog zagotavlja, da se opredelitev posebne vrste nezakonitih vsebin, tj. vsebin spolne zlorabe otrok na spletu, posodobi in da bo omogočala učinkovito ukrepanje v digitalnem svetu zdaj in v prihodnje, hkrati pa vztraja pri ozaveščanju in izobraževanju. S tem predlog v celoti dopolnjuje tudi strategijo EU za boljši internet za otroke (BIK+),
- skladen je s predlogom direktive o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini ter ga dopolnjuje. Cilj navedenega predloga je določiti minimalne standarde glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij za nasilje nad ženskami in nasilje v družini po vsej EU, zaščititi žrtev teh kaznivih dejanj in dostopa do sodnega varstva, podpore žrtvam in preprečevanja ter usklajevanja in sodelovanja med vsemi zadevnimi deležniki,
- skladen je s predlogom revizije direktive o pravicah žrtev, ki določa ciljno usmerjene spremembe za zagotovitev, da lahko žrtve v celoti uveljavljajo svoje pravice v EU,
- predvsem v elementih ozaveščanja in izobraževanja je skladen s strategijo EU za mlade za obdobje 2019–2027, ki priznava, da se mladi v EU spopadajo s specifičnimi izzivi in da je njihovo opolnomočenje, tudi prek izobraževanja, bistveno, da bi jim pomagali pri uspešnem soočanju s takimi izzivi,
- skladen je tudi s celovito strategijo EU o otrokovih pravicah, s katero je bil ob njenem sprejetju leta 2021 vzpostavljen krovni okvir politike EU za otrokove pravice in zaščito otrok. Komisija namerava strategijo dopolniti s priporočilom Komisije o integriranih sistemih za zaščito otrok,
- prav tako je skladen z evropskim jamstvom za otroke, katerega cilj je preprečevanje socialne izključenosti in boj proti njej z zagotavljanjem učinkovitega dostopa do sklopa ključnih storitev, kot so izobraževanje, zdravstveno varstvo in stanovanja, otrokom v stiski (vključno s tistimi, ki prihajajo iz negotovih in nasilnih družin oz. družin, v katerih je prisotna zloraba),
- skladen je z načelom, da se ne škoduje bistveno, torej da se ne podpirajo ali izvajajo gospodarske dejavnosti, ki bistveno škodujejo kateremu koli okoljskemu cilju, kadar je to ustrezno, v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852³, saj Direktiva nima negativnega vpliva na te cilje. Skladen je tudi s ciljem podnebne nevtralnosti iz evropskih podnebnih pravil⁴.

² Uredba (EU) 2022/2065 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1).

³ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

⁴ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

S tem predlogom se prenavlja Direktiva 2011/93/EU. Zato predlog temelji na členu 82(2) in členu 83(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki sta pravna podlaga Direktive 2011/93/EU. Pravni podlagi Evropskemu parlamentu in Svetu omogočata, da z direktivami določita minimalna pravila, potrebna za lažje vzajemno priznavanje sodb in sodnih odločb ter policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah s čezmejnimi posledicami, oziroma minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij na področju spolne zlorabe otrok.

• Načelo neobveznega sodelovanja

Kar zadeva načelo neobveznega sodelovanja, ta predlog sledi podobnemu pristopu kot sedanja direktiva.

V skladu s členom 3 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, lahko Irska poda uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi Direktive.

V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega predloga, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Čezmejna narava kaznivih dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, ki je upravičevala sprejetje Direktive, je v zadnjem desetletju postala še izrazitejša, saj se je povečala razširjenost uporabe spletnih tehnologij, ki omogočajo in olajšujejo taka kazniva dejanja ter stopnjujejo njihove posledice. Da bi zagotovili učinkovit pregon storilcev kaznivih dejanj in zaščito žrtev povsod v EU, je namen tega predloga določiti skupne minimalne standarde za opredelitev kaznivih dejanj in ravni sankcij, kar je cilj, ki ga države članice same ne bi mogle doseči in se lahko doseže le z ukrepanjem na ravni EU. Poleg tega zaradi spletne razsežnosti teh kaznivih dejanj, ki postaja vse izrazitejša, države članice brez skupnih pravil ne bi mogle učinkovito: (i) preprečevati storitve kaznivih dejanj spolne zlorabe otrok na svojem ozemlju; (ii) preiskovati in preganjati kaznivih dejanj spolne zlorabe otrok s čezmejno razsežnostjo ter (iii) prepoznavati žrtev in jim zagotavljati ustrezne pomoči. Zato predlog v celoti spoštuje načelo subsidiarnosti iz člena 5(3) Pogodbe o Evropski uniji.

• Sorazmernost

Spremembe Direktive v okviru tega predloga so omejene in ciljno usmerjene, njihov namen pa je učinkovito odpraviti ključne pomanjkljivosti, ugotovljene pri izvajanju in oceni Direktive. Glede na oceno učinka so predlagane spremembe omejene na tiste vidike, ki jih države članice same ne morejo zadovoljivo doseči. Zlasti je treba prilagoditi opredelitve kaznivih dejanj na ravni EU, da se doseže cilj boja proti čezmejni spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok. Spremembe v zvezi s preprečevanjem, pomočjo žrtvam, preiskavami in pregonom so odgovor na posebne vrzeli in izzive, ki so se pokazali med spremljanjem izvajanja Direktive 2011/93/EU v zadnjem desetletju. Vsako nadaljnje upravno breme, ki bi lahko nastalo zaradi te posodobitve, se šteje za sorazmerno glede na dolgoročne koristi (vključno s koristmi v zvezi s stroški) za žrtve in družbo na splošno, ki so povezane s preprečevanjem in zgodnjim odkrivanjem tovrstnih kaznivih dejanj. Poleg tega bi podporna

vloga Centra EU na področju preprečevanja in pomoči žrtvam tako upravno breme omejila na najmanjše možno. Glede na navedeno predlog ne presega tistega, kar je nujno za doseganje navedenih ciljev.

- **Izbira instrumenta**

Namen tega predloga so ciljno usmerjene spremembe direktive o boju proti spolni zlorabi otrok, da bi se odpravile vrzeli, nedoslednosti in pomanjkljivosti, ugotovljene pri izvajanju in oceni Direktive. Ker se s tem predlogom prenavlja direktiva o boju proti spolni zlorabi otrok, je v ta namen najprimernejši isti pravni instrument.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Komisija je v letu 2022 v skladu s tem, kar je bilo napovedano v strategiji iz leta 2020, izvedla študijo za oceno izvajanja direktive o boju proti spolni zlorabi otrok, v kateri je opredelila zakonodajne vrzeli, dobre prakse in prednostne ukrepe na ravni EU. V ocenjevalni študiji⁵ je bilo ugotovljeno, da Direktiva ne more v celoti obravnavati izzivov, ki izhajajo iz pomembnih družbenih in tehnoloških sprememb zadnjih desetletij. Zlasti je bila izražena zaskrbljenost glede eksponentne rasti spletnega deljenja, večjih možnosti za storilce, da priкриjejo svojo identiteto (in svoje nezakonite dejavnosti), ter lažjega sodelovanja med storilci, da bi se izognili odgovornosti in storili nadaljnja kazniva dejanja. V študiji so bili poudarjeni tudi dvoumnost nekaterih določb Direktive ter vztrajni izzivi pri preiskavah in pregonu storilcev kaznivih dejanj. Poleg tega je bilo opaženo, da zelo velik manevrski prostor držav članic na področju preprečevanja in pomoči žrtvam povzroča težave pri izvajanju in vodi k nezadovoljivim rezultatom v številnih državah članicah. Zaključek ocene je bil, da tudi popoln in skladen prenos Direktive v sedanji obliki ne bi vodil k zadostnemu obravnavanju izzivov, povezanih z naznanjanjem, preiskovanjem in pregonom kaznivih dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, niti k sprejetju dovolj trdnih preventivnih ukrepov in ukrepov za pomoč žrtvam po vsej EU.

- **Posvetovanja z deležniki**

V okviru vzporedne ocene direktive o boju proti spolni zlorabi otrok in ocene učinka morebitnih pobud za zapolnitev vrzeli, ugotovljenih v oceni Direktive, je bilo opravljeno široko posvetovanje. To je vključevalo objavo kombiniranega časovnega načrta za oceno / začetno oceno učinka na portalu Komisije „Povejte svoje mnenje“ od 28. septembra do 26. oktobra 2021, na katero se je odzvalo 17 deležnikov. Ciljno usmerjena posvetovanja o bolj tehničnih vprašanjih revizije Direktive so potekala v prvi polovici leta 2022. Izvedla sta jih Komisija neodvisno in zunanji izvajalec v okviru naročene študije. Ključni deležniki, s katerimi so potekala posvetovanja, so bili med drugim:

- nacionalni organi držav članic, ki so vključeni v izvajanje Direktive in njen prenos (npr. organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, zavodi za prestajanje kazni zapora, službe za pripor in službe za pogojni odpust, upravni

⁵ Študija v podporo oceni in oceni učinka Direktive 2011/93/EU z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji in v podporo oceni učinka možnosti za njeno spremembo (dokončana 30. novembra 2022).

- organi, organi za zaščito otrok in pravosodni organi), ter taki regionalni in lokalni organi,
- ustrezne agencije EU (vključno z Europolom, Eurojustom in Agencijo za temeljne pravice (FRA)),
- ustrezne organizacije v državah nečlanicah EU, vključno z ameriškim Nacionalnim centrom za pogrešane in izkoriščane otroke (NCMEC) in kanadskim Centrom za zaščito otrok (C3P),
- ustrezne mednarodne organizacije, vključno s Svetom Evrope,
- ustrezni panožni deležniki,
- odprte telefonske številke, vključno z mrežo INHOPE, ki jo financira EU, in druge organizacije civilne družbe, ki se osredotočajo na zaščito otrok, otrokove pravice, preprečevanje in zasebnost, ter
- raziskovalci in akademiki, ki so dejavni na področju boja proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok.

Komisija je izvedla tudi odprto javno posvetovanje, namenjeno širši javnosti, da bi zbrala informacije, dokaze in mnenja o zadevnih vprašanjih, ki bi prispevali k postopku ocene in ocene učinka. V okviru študije je bil na voljo vprašalnik o oceni direktive o boju proti spolni zlorabi otrok v vseh uradnih jezikih EU, prek orodja Komisije EU Survey pa je bila med 20. aprilom 2022 in 13. julijem 2022 opravljena predhodna razprava o ciljih pobude za pregled Direktive. Skupno je odgovore poslalo 49 deležnikov iz 23 držav, od tega iz 18 držav članic (AT, BE, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, MT, NL, PT, SE in SI). V tem okviru je Komisija poleg odgovorov prejela tudi 21 pisnih prispevkov, vključno z 11 prispevki organizacij civilne družbe, tremi prispevki predstavnikov poslovnih organizacij, štirimi prispevki podjetij IKT, enim prispevkom predstavnika nacionalnega ministrstva za pravosodje, enim prispevkom pravnega strokovnjaka in enim prispevkom državljana EU.

V postopku posvetovanja se je na splošno pokazalo, da pomanjkljivosti sedanje direktive v zvezi z nastajajočimi trendi, ki jih omogočata ali olajšujeta tehnološki razvoj in večja prisotnost otrok in plenilcev na spletu, vplivajo na otroke. Potrjeno je bilo, da ti novi trendi prinašajo nove preiskovalne izzive, ki jih je treba obravnavati. Prav tako je bilo poudarjeno, da je treba bolje upoštevati specifične značilnosti kaznivih dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, tudi izzive, s katerimi se srečujejo žrtve pri naznanjanju, ter potrebo po ciljno usmerjenem preprečevanju in pomoči žrtvam ter obravnavati težave, ki jih povzročajo pojavi, kot so potujoči storilci kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost.

V predlogu so bile upoštevane in obravnavane vse glavne težave, ugotovljene med posvetovanji.

• **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ocena in ocena učinka sta bili podprti s študijo, ki jo je izvedel zunanji izvajalec. Poleg tega je Komisija od 17. januarja 2018 do 6. septembra 2019 organizirala šest strokovnih delavnic, da bi zbrala informacije o izzivih in novih vprašanjih na področju boja proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter da bi se razpravljalo o glavnih težavah pri izvajanju Direktive ter njeni relevantnosti glede na nove in pričakovane trende in razvoj dogodkov. Kot je podrobno pojasnjeno v Prilogi 2 k oceni učinka, priloženi predlogu direktive (prenovitev), je bilo dodatno zunanje strokovno znanje zbrano z naslednjimi metodami posvetovanja z deležniki: razgovori za opredelitev ključnih vprašanj, teoretičnimi raziskavami, spletno

anketo, javnim posvetovanjem, ciljno usmerjenimi razgovori, razgovori s študijami primerov in delavnicami.

• **Ocena učinka**

V oceni učinka, opravljeni z namenom priprave predloga, so bile ocenjene tri možnosti politike, ki predstavljajo niz vse bolj ambicioznih ukrepov politike za odzivanje na tri dejavnike težav:

- povečana prisotnost otrok na spletu in najnovejši tehnološki razvoj, ki prinašata več izzivov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, hkrati pa ustvarjata nove priložnosti za zlorabo,
- različni pravni okviri držav članic za preiskave in pregon, ki ne zagotavljajo učinkovitega boja proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok, ter
- pomanjkljiva prizadevanja držav članic za preprečevanje spolne zlorabe otrok in pomoč žrtvam, ki so po naravi omejena, njihova učinkovitost ni jasna, ustrezni deležniki pa se med sabo ne usklajujejo.

Proučene so bile naslednje tri možne politike:

- možnost A: ciljno usmerjene zakonodajne prilagoditve za pojasnitev dvoumnosti v sedanjem okviru, zagotovitev skladnosti z novimi instrumenti ter izboljšanje količine in kakovosti razpoložljivih informacij,
- možnost B: možnost A, skupaj z zakonodajnimi spremembami opredelitve kaznivih dejanj, da bi se upošteval sedanji in pričakovani tehnološki razvoj,
- možnost C: možnost B, skupaj z zakonodajnimi spremembami za zagotovitev učinkovitejšega preprečevanja, pomoči žrtvam ter preiskav in preгона, ob upoštevanju čezmejne razsežnosti pojava.

Na podlagi ocene družbenih in gospodarskih učinkov ter uspešnosti in učinkovitosti je prednostna možna politika možnost C. Prednostna možnost zajema širši sklop ukrepov politike od preprečevanja do preгона in pomoči žrtvam, ki bi tako odpravili prvotne dvoumnosti in pomanjkljivosti Direktive kot tudi obravnavali potrebo po njeni posodobitvi, da bi sledila novim in nastajajočim trendom, hkrati pa zagotavljala učinkovitejše čezmejno sodelovanje. Možnost C dodatno racionalizira nacionalna pravila o preiskavah in pregonu, s čimer naj bi se med drugim zagotovili polna uporaba obstoječih orodij, da bi se storilcem kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost preprečila storitev kaznivih dejanj v tujini, in razpoložljivost učinkovitih preiskovalnih metod v vseh državah članicah. Nazadnje tudi bolje določa obveznosti preprečevanja in pomoči žrtvam ter izboljšuje usklajevanje med državami članicami, med drugim z delom mreže nacionalnih organov in opiranjem na Center EU za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej.

Morebitno povečanje števila primerov preгона in preiskav spolne zlorabe otrok zaradi učinkovitejših preiskovalnih orodij in boljšega usklajevanja v državah članicah in med njimi bi lahko povzročilo upravne stroške za države članice. Vendar bi morale prinesiti tudi znatne koristi v smislu zmanjšanja stroškov za družbo, povezanih s spolno zlorabo otrok. Zlasti naj bi se s pobudo znatno zmanjšali stroški, povezani s spolno zlorabo otrok, in ustvarili prihranki, kar zadeva: (i) storilce kaznivih dejanj in žrtve (npr. zaradi preprečitve storitve kaznivega dejanja ne bi nastali stroški, povezani s kazenskim postopkom ter kratko- in dolgoročno pomočjo žrtvam) ter (ii) družbo na splošno (npr. s preprečevanjem izgube produktivnosti zaradi spolne zlorabe otrok in povezane travme).

Pobuda bo pozitivno vplivala na temeljne pravice otrok, vključno z njihovo pravico do telesnega in duševnega zdravja ter pravico do varstva in skrbi, kot je potrebno za njihovo dobrobit. Pozitivno pa bo vplivala tudi na pravice odraslih, ki so kot otroci preživeli spolno zlorabo, in sicer z izboljšanjem odškodnine, pomoči in podpore žrtvam.

Ocena učinka je bila 13. decembra 2022 predložena Odboru za regulativni nadzor, katerega sestanek je potekal 18. januarja 2023. Odbor je 20. januarja 2023 izdal pozitivno mnenje s pridržki. Odbor je opozoril na vrsto elementov ocene učinka, ki bi jih bilo treba obravnavati. Natančneje, zahteval je dodatna pojasnila o dinamičnem izhodišču, opisanem kot izhodišče za oceno različnih možnosti, in zlasti o vlogi, ki jo ima v tem izhodišču predlagana uredba o določitvi pravil za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej. Poleg tega je zahteval več podrobnosti o analitični metodi in predpostavkah, na katerih temelji analiza stroškov in koristi, ter o vlogi nacionalnih organov za boj proti spolni zlorabi otrok v okviru predloga. Nazadnje je Komisijo pozval, naj v končno različico vključi podrobnejšo razlago temeljnih kompromisov, ki določajo okvir možnih politik, in bolj sistematično navedbo mnenj različnih kategorij deležnikov.

Te in druge podrobnejše pripombe Odbora so bile obravnavane v končni različici ocene učinka. Zlasti je jasneje opisan medsebojni vpliv s predlagano uredb o določitvi pravil za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej, bolj utemeljena metodologija, uporabljena za oceno stroškov in koristi, ter pojasnjene možne politike in mnenja deležnikov. Pripombe Odbora so bile upoštevane tudi v predlagani prenovitvi Direktive.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

V skladu s programom ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT) Komisije bi si morale vse pobude, namenjene spreminjanju obstoječe zakonodaje EU, prizadevati za poenostavitev in zmanjšanje upravnega bremena za države članice. V oceni učinka je ugotovljeno, da bi prednostna možnost dejansko pomenila upravno breme, vendar bi se to izravnilo s pozitivnim učinkom ukrepov na preprečevanje zlorabe otrok in boj proti njej ter zaščito žrtev tega kaznivega dejanja.

Ciljno usmerjene spremembe Direktive so namenjene izboljšanju zmogljivosti držav članic za učinkovit boj proti kriminalu, kar zadeva grožnje in trende, ki so se pojavili in razvili v zadnjih letih ter ki jih je prinesel nov tehnološki razvoj. Pričakuje se, da bodo nova pravila, ki se uporabljajo za države članice, izboljšala čezmejno sodelovanje, tako pri preiskavah in pregonu kot pri pomoči in podpori žrtvam.

Pobuda izboljšuje jasnost pravnega okolja za boj proti spolni zlorabi otrok v vseh državah članicah. Regulativno breme, povezano s predlogom, je omejeno, saj večinoma vključuje izboljšave obstoječih norm in ne povsem novih obveznosti. Države članice že zdaj preiskujejo, preganjajo in kaznujejo kazniva dejanja, povezana s spolno zlorabo otrok. Predlog uvaja le omejeno število opredelitev in samostojnih kaznivih dejanj, povezanih s spolno zlorabo otrok, ki bodo imeli znaten učinek na boj proti tem kaznivim dejanjem, nekatere države članice (ne vse) pa so jih že sprejele. Večina regulativnega in upravnega bremena za države članice bi izhajala iz obveznosti usklajevanja, opredelitve jasnih referenčnih vrednosti in sprememb zbiranja podatkov. Vendar države članice prav tako že zbirajo podatke o zlorabi otrok, namen predloga pa je le zagotoviti večjo doslednost in preglednost obstoječih postopkov ter boljše poročanje.

Predlog nima pričakovanega vpliva na MSP in konkurenčnost. Vse obravnavane možne politike bi pomenile stroške za javne organe v državah članicah in ne stroškov za državljane in podjetja EU.

- **Temeljne pravice**

Ta pobuda je skladna z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Prispeva tudi h krepitvi posebnih temeljnih pravic, zlasti: pravice do človekovega dostojanstva (člen 1), pravice do osebne celovitosti (člen 3), prepovedi nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja (člen 4) in pravic otroka (člen 24).

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun Evropske unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo preverila pravilen in uspešen prenos prenovljene direktive v nacionalno zakonodajo vseh sodelujočih držav članic. V fazi izvajanja bo organizirala redne seje odbora za stike z vsemi državami članicami. Komisija bo Evropskemu parlamentu in Svetu redno predložila poročilo o oceni izvajanja, delovanja in učinka prenovljene direktive.

Za spremljanje in ocenjevanje pojava spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok morajo imeti države članice vzpostavljene mehanizme za zbiranje podatkov ali središča. Zato je vključen člen 31, ki državam članicam nalaga obveznost, da vzpostavijo sistem za zbiranje, razvoj, pripravo in razširjanje statističnih podatkov o kaznivih dejanjih iz členov 3 do 9. Države članice morajo vsaka tri leta izvesti populacijsko raziskavo z uporabo usklajene metodologije Komisije (Eurostata), da bi zbrale podatke o številu žrtev kaznivih dejanj iz Direktive. V ta namen morajo oceniti razširjenost in trende za vsa kazniva dejanja iz te direktive. Države članice podatke posredujejo Komisiji (Eurostatu). Za zagotovitev primerljivosti upravnih podatkov po vsej EU morajo države članice zbirati upravne podatke na podlagi skupnih razčlenitev, ki se razvijajo v sodelovanju s Centrom EU, in te podatke vsako leto posredovati Centru EU. Center EU bi podpiral države članice pri zbiranju podatkov za kazniva dejanja iz členov 3 do 9, vključno z določitvijo skupnih standardov za enote štetja, pravila štetja, skupne razčlenitve, oblike poročanja in klasifikacijo kaznivih dejanj. Statistični podatki, ki jih zberejo države članice, se posredujejo Centru EU in Komisiji, zbrani statistični podatki pa se vsako leto javno objavijo. Poleg tega morajo države članice podpirati raziskave o temeljnih vzrokih, učinkih, pojavnosti, učinkovitih preventivnih ukrepih, učinkovitih ukrepih za pomoč žrtvam in stopnjah obsodb za vrste kaznivih dejanj, ki jih zajema predlog.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Glede na to, da predlog vsebuje več pravnih obveznosti kot sedanja direktiva, bo treba obvestilu o ukrepih za prenos priložiti obrazložitvene dokumente, vključno s korelacijsko tabelo med nacionalnimi določbami in Direktivo. S tem se bo zagotovilo, da bo mogoče ukrepe za prenos, ki jih bodo države članice dodale obstoječi zakonodaji, jasno opredeliti.

Ukrepi, sprejeti za prenos tega predloga, verjetno ne bodo omejeni na eno samo pravno besedilo. Zato morajo države članice predložiti obrazložitevni dokument, v katerem Komisiji sporočijo besedilo določb, sprejetih za prenos te direktive. Obrazložitevni dokument bi moral

tudi prikazati, kako so take določbe povezane z določbami, ki so že bile sprejete za prenos Direktive 2011/93/EU, in določbami, zajetimi v drugih ustreznih politikah EU.

Komisija pripravlja smernice za izvajanje obveznosti preprečevanja in pomoči žrtvam, ki bodo pravočasno na voljo državam članicam. Skupno raziskovalno središče Evropske komisije je v podporo državam članicam EU in tudi drugim državam pri vzpostavljanju učinkovitih preventivnih pobud za osebe v strahu, da bi lahko zagrešile kazniva dejanja nad otroki, nedavno objavilo poročilo z naslovom „Preventivne pobude za osebe, ki iščejo pomoč, in storilce – spolna zloraba in spolno izkoriščanje otrok“⁶. To delo je podlaga za ukrepe v smeri razvoja informacijske platforme EU, ki bo združevala pobude za preprečevanje spolne zlorabe otrok in bo državam članicam EU in drugim deležnikom pomagala pri oblikovanju in izvajanju preventivnih politik, prilagojenih njihovim kulturnim in družbenim okoljem in potrebam.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

V celotni direktivi je bila uporabljena terminologija usklajena s priznanimi mednarodnimi standardi, kot so Terminološke smernice za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo, ki jih je 28. januarja 2016 v Luxembourg sprejela Medagencijska delovna skupina⁷.

Predlagane so naslednje spremembe:

Člen 2: dostopanje do gradiva spolne zlorabe otrok je pogosto prvi korak k dejanski zlorabi, ne glede na to, ali gradivo prikazuje resnično ali le realistično zlorabo in izkoriščanje⁸. Razvoj okolij nadgrajene, razširjene in virtualne resničnosti ter možnost zlorabe umetne inteligence za ustvarjanje „globokih ponaredkov“, tj. sintetično ustvarjenega realističnega gradiva spolne zlorabe otrok, sta že razširila opredelitev pojma „podoba“, saj lahko taki posnetki uporabljajo avatarje, vključno s senzoričnimi odzivi prek naprav, ki omogočajo občutek dotika. Namen sprememb člena 2(3), točka (d), je zagotoviti, da opredelitev gradiva spolne zlorabe otrok vključuje ta tehnološki razvoj na tehnološko dovolj nevtralen način, ki bo primeren tudi za prihodnost. Poleg tega krožijo priročniki z nasveti o tem, kako poiskati otroke, jih pridobiti za spolne namene in zlorabiti, kako se izogniti identifikaciji, preiskavam in pregonu ter kako najbolje skriti pripomočke. Z zmanjševanjem ovir in posredovanjem potrebnega znanja ti priročniki, znani kot „pedofilski priročniki“, prispevajo k napeljevanju storilcev kaznivih dejanj in podpirajo izvršitev spolne zlorabe, zato bi jih bilo treba prav tako inkriminirati. Člen 2 vključuje tudi opredelitev vrstnikov kot oseb, vključno z otroki in odraslimi, ki so si blizu po starosti ter stopnji psihičnega in fizičnega razvoja ali zrelosti.

Člen 3: namen sprememb člena 3 je zagotoviti skladnost med višino kazni, določeno v predlogu, in višino kazni, določeno za podobna kazniva dejanja v Direktivi (EU) .../... [*predlagana direktiva o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini*]. To vključuje spremembo, da se zajame tudi dejanje povzročitve, da otrok, ki še ni dopolnil starosti, ko lahko privoli v spolnost, sodeluje v spolnem dejanju z drugo osebo v situacijah, ki ne vključujejo prisile, sile ali grožnje.

⁶ [Help seeker and Perpetrator Prevention Initiatives - Child Sexual Abuse and Exploitation](#), ISBN 978-92-76-60601-7, doi:10.2760/600662, JRC131323, 2023.

⁷ [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#), 2016.

⁸ Protect Children, CSAM Users in the Dark Web: Protecting Children Through Prevention, 2021.

Člen 4: kazen za sodelovanje v spolnih dejanjih z otrokom s pomočjo otroške prostitucije (člen 4(7)) se poveča na osem let, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko privoli v spolnost, in na štiri leta, če je ta starost dopolnjena. To povišanje je potrebno za zagotovitev skladnosti z nedavnim pravnim redom, vključno z Direktivo (EU) .../... [*predlagana direktiva o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini*].

Člen 5: obstaja javni interes za podporo delu organizacij, ki delujejo v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok, kot so prijavnice točke INHOPE, ki od javnosti prejemajo naznanitve gradiva spolne zlorabe otrok ter olajšujejo odstranjevanje takega gradiva in preiskave kaznivih dejanj. Kadar te organizacije, ki delujejo v javnem interesu, pregledujejo in analizirajo ali kako drugače obdelujejo gradivo, ki so podobne ali videoposnetki spolne zlorabe otrok, da bi se jih odstranilo ali preiskalo, se taka obdelava ne bi smela obravnavati kot kaznivo dejanje. Zato je treba omejiti opredelitev teh kaznivih dejanj s pojasnitvijo, da se taka obdelava ne šteje za „protipravno“, če so te organizacije odobrili pristojni organi države članice, v kateri imajo sedež.

Člen 6: spremembe člena 6 zagotavljajo, da so vse oblike pridobivanja otrok na spletu, vključno s pridobivanjem za storitev kaznivih dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok v spletnem okolju, inkriminirane v vseh državah članicah.

Člen 7: namen novega člena 7 je zagotoviti, da vse države članice inkriminirajo kaznivo dejanje pretakanja spolne zlorabe otrok v živo ter zagotovijo učinkovito preiskovanje in pregon tega kaznivega dejanja. Pretakanje v živo se je v zadnjih letih znatno razširilo in povzroča specifične preiskovalne izzive, povezane z netrajnostjo zlorab, ki se pretakajo v živo, in posledično s pomanjkanjem dokazov, ki so na voljo preiskovalnim organom.

Člen 8: namen novega člena 8, ki inkriminira upravljanje spletne infrastrukture za olajševanje ali spodbujanje spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja otrok, je obravnavati vlogo temnega spleta pri oblikovanju skupnosti storilcev ali potencialnih storilcev kaznivih dejanj in razširjanju gradiva spolne zlorabe otrok.

Člen 10: namen sprememb člena 10 je pojasniti sedanje dvoumnosti v besedilu Direktive, vključno z zagotovitvijo, da se izvzetje iz inkriminacije za spolna dejanja s privolitvijo pravilno razume tako, da se uporablja samo za gradivo, ki je bilo proizvedeno med otroki ali vrstniki in ki ga posedujejo otroci ali vrstniki, ne pa tudi za tako gradivo med otrokom v starosti, ko lahko privoli v spolnost, in odraslo osebo katere koli starosti.

Člen 12: namen sprememb člena 12 je obravnavati tveganje, da bi storilci kaznivih dejanj ponovno pridobili dostop do otrok prek zaposlitve ali prostovoljnih dejavnosti. Spremembe uvajajo zahtevo, da delodajalci, ki zaposlujejo za poklicne in prostovoljne dejavnosti, ki vključujejo tesne stike z otroki, in za organizacije, ki delujejo v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok, zahtevajo informacije iz kazenske evidence v zvezi z osebo, ki bo zaposlena. Prav tako zavezujejo države članice, da v odgovor na take zahteve zagotovijo čim popolnejše informacije iz kazenske evidence z uporabo evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc, kadar je to ustrezno, in katerega koli drugega ustreznega vira informacij.

Člen 14: ta člen, ki ureja sankcije, ki se lahko naložijo pravnim osebam, je bil spremenjen za usklajitev z nedavnim pravnim redom Unije. Razširjen je bil seznam primerov morebitnih sankcij, da bi vključeval izrecen sklic na izključitev iz dostopa do javnih sredstev, vključena pa je bila tudi usklajena metodologija za izračun najnižjih denarnih kazni. Natančneje, države članice bi morale sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev, da se pravne osebe, ki imajo koristi

od kaznivih dejanj, ki jih storijo druge osebe in ki kršijo omejevalne ukrepe Unije, kaznujejo z denarnimi kaznimi, katerih najvišji znesek bi moral biti določen v povezavi z resnostjo kaznivega dejanja, kot je opredeljena z najnižjo ravno najvišje kazni. Te denarne kazni ne smejo biti nižje od 1 % oziroma 5 % skupnega prometa pravne osebe na svetovni ravni v poslovnem letu pred sprejetjem odločitve o denarni kazni. Odgovornost pravnih oseb ne izključuje možnosti kazenskih postopkov zoper fizične osebe, ki so storilci kaznivih dejanj iz te direktive.

Člen 15: spremembe dopolnjujejo in pojasnjujejo primere, v katerih so države članice upravičene, da otrok, ki so žrtve spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja, ne preganjajo ali kaznujejo zaradi njihove vpletenosti v kriminalne dejavnosti, ki so jih bili prisiljeni storiti, kar zajema tudi distribuiranje, ponujanje in preskrbo gradiva spolne zlorabe otrok ter omogočanje dostopa do njega. Spremenjena je bila tudi ustrezna uvodna izjava, da se pojasni, da bi bilo treba izraz „prisiljen“ razumeti tako, da zajema tudi primere, v katerih je bil otrok k dejanju zvaobljen, brez prisile ali sile.

Člen 16: namen sprememb člena 16(2) je zagotoviti, da zastaralni roki ne začnejo teči, preden žrtev doseže polnoletnost, in določiti minimalne zastaralne roke, ki žrtvi dejansko omogočajo, da zahteva sodno varstvo. Spremembe določajo naslednje minimalne standarde v zvezi z zastaralnimi roki:

- za kazniva dejanja, ki se v skladu s to direktivo kaznujejo z najvišjo kaznijo zapora najmanj tri leta, mora biti zastaralni rok najmanj 20 let. Začenši s polnoletnostjo žrtve to pomeni, da se zastaralni rok ne izteče, dokler žrtev ni stara vsaj 38 let.
- Za kazniva dejanja, ki se v skladu s to direktivo kaznujejo z najvišjo kaznijo zapora najmanj pet let, mora biti zastaralni rok najmanj 25 let. Začenši s polnoletnostjo žrtve to pomeni, da se zastaralni rok ne izteče, dokler žrtev ni stara vsaj 43 let.
- Za kazniva dejanja, ki se v skladu s to direktivo kaznujejo z najvišjo kaznijo zapora najmanj osem let, mora biti zastaralni rok najmanj 30 let. Začenši s polnoletnostjo žrtve to pomeni, da se zastaralni rok ne izteče, dokler žrtev ni stara vsaj 48 let.

Razlog predlaganega pristopa k zastaralnim rokom je naslednji:

- raziskave so pokazale, da žrtve spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok pogosto ne zmorejo naznaniti kaznivega dejanja še več desetletij po zlorabi. Ker morajo žrtve najprej premagati sram, občutek krivde in samoobtoževanje, ki so lahko med drugim povezani s tem, da je spolna zloraba še vedno družbeno in kulturno stigmatizirana, skrivnimi okoliščinami, v katerih poteka zloraba, grožnjami ali obtoževanjem s strani storilca in/ali travmo, večina žrtev še desetletja ne zmore spregovoriti o kaznivem dejanju, kaj šele kaznivo dejanje naznaniti organom⁹.
- Nedavna študija je pokazala, da v povprečju traja od 17,2 do 21,4 leta, preden se osebe, ki so kot otroci preživele spolno zlorabo, o tem zaupajo drugi osebi. Približno 60–70 % teh oseb ne razkrije ničesar do odraslosti, 27,8 % pa jih tega ne zaupa

⁹ Glej na primer: McElvaney et al., Child sexual abuse disclosures: Does age make a difference?, *Child Abuse & Neglect*, 2020, Vol. 99 (2020), str. 6; Australian Royal Commission into Institutional Responses to Child Sexual Abuse, *Final Report Volume 4 - Identifying and disclosing child sexual abuse*, 2017, str. 77.

nikomur¹⁰. Starost in spol sta močna dejavnika pri napovedovanju, ali bodo žrtve zlorabo razkrile ali ne, saj trendi kažejo, da manjši otroci in fantje redkeje spregovorijo o zlorabi¹¹.

- Trenutno se zastaralni roki med državami članicami zelo razlikujejo. Nekatere od njih so v celoti odpravile kazenske zastaralne roke za vsa ali večino kaznivih dejanj iz Direktive. Nekatere druge imajo zelo kratke zastaralne roke za vsa ali večino kaznivih dejanj iz Direktive, ki se iztečejo, preden žrtev dopolni 40 let. Spet druge ohranjajo zastaralne roke za vsa ali večino kaznivih dejanj iz Direktive, ki se iztečejo, ko žrtev dopolni 40 let.
- Te razlike med državami članicami vodijo do neenakega dostopa do sodnega varstva za žrtve v EU, kar zadeva možnost pregona zadevnih kaznivih dejanj in pridobitve odškodnine. Poleg tega lahko storilci izkoristijo ta sistem in se izognejo pregonu, tako da se preselijo v državo članico, v kateri so zastaralni roki krajši in so se zato iztekli. Zaradi tega bi se lahko potencialni storilci kaznivih dejanj izognili pregonu in še več desetletij predstavljali nevarnost za otroke.
- Glede na navedeno se zdi jasno, da je mogoče učinkovite preiskave in pregon kaznivih dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok ter ustrezno pomoč in podporo žrtvam zagotoviti le, če zastaralni roki žrtvam dopuščajo, da kaznivo dejanje naznanijo še dovolj let po njegovi storitvi, ne da bi bil zaradi tega začetek preiskave onemogočen.

Namen sprememb člena 16(3) do (5) je obravnavati preiskovalne izzive, povezane zlasti z uporabo spletnih tehnologij, ki so bili odkriti v okviru ocene Direktive in povezanih posvetovanjih z deležniki. S spremembami se od držav članic zahteva, da zagotovijo, da imajo osebe, enote ali službe, ki preiskujejo in preganjajo kazniva dejanja iz členov 3 do 9, zadostno osebje, strokovno znanje in učinkovita preiskovalna sredstva, vključno z možnostjo izvajanja tajnih preiskav na temnem spletu.

Člen 17: nezadostno naznanjanje spolne zlorabe otrok je še vedno velik izziv pri prizadevanjih za zaustavitev spolne zlorabe otrok in preprečevanje nadaljnje spolne zlorabe, med drugim zato, ker lahko delavci v izobraževanju in zdravstvu, pa tudi drugi strokovni delavci, ki so v tesnem stiku z otroki, oklevajo pri obtožbi, da je oseba – morda sodelavec ali vrstnik – zagrešila spolno zlorabo otrok. Člen 17(3) je bil spremenjen, da se uvede obveznost naznanitve za zagotovitev pravne varnosti takim strokovnim delavcem, medtem ko člen 17(4) zagotavlja, da so strokovni delavci v zdravstvu, ki delajo s storilci kaznivih dejanj ali osebami v strahu, da bi lahko storile kaznivo dejanje, izključeni iz take obveznosti naznanitve.

Člen 18: ta člen nadgrajuje pravice žrtev iz členov 5 in 5a Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev (direktiva o pravicah žrtev) [kakor jo spreminja predlagana direktiva o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev] v zvezi z naznanitvijo kaznivih dejanj, da se zagotovijo preprosto dostopni in otrokom prijazni kanali za naznanitev.

¹⁰ J.E. Halvorsen, E. Tvedt Solberg & S. Hjelen Stige, „To say it out loud is to kill your own childhood.“ – An exploration of the first person perspective of barriers to disclosing child sexual abuse, *Children and Youth Services Review* Vol. 113 (2020), str. 2.

¹¹ R. Alaggia, D. Collin-Vézin & R. Lateef, Facilitators and Barriers to Child Sexual Abuse (CSA) Disclosures: A Research Update (2000–2016), *Trauma, Violence & Abuse* 2019, Vol. 2 (2020), str. 276.

Člen 21: ta člen razširja razpoložljivost pomoči in podpore žrtvam v skladu z direktivo o pravicah žrtev [kakor jo spreminja predlagana direktiva o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev], da se otrokom zagotovi potrebna in starosti primerna oskrba. Da bi se podprla razvoj in razširitev dobrih praks po državah članicah, bi Center EU po njegovi ustanovitvi podpiral prizadevanja držav članic z zbiranjem informacij o razpoložljivih ukrepih in programih ter zagotavljanjem, da so take informacije splošno dostopne.

Člen 22: ta člen se spremeni, da se zagotovi, da so zdravniški pregledi otroka žrtve za namene kazenskega postopka, ki lahko ponovno travmatizirajo otroka, omejeni na nujno potrebne in da jih opravijo ustrezno usposobljeni strokovni delavci.

Člen 23: ta novi člen krepi položaj žrtev in oseb, ki so kot otroci preživele spolno zlorabo, saj utrjuje njihovo pravico, da zahtevajo odškodnino za vso škodo, ki so jo utrpeli v povezavi s kaznivimi dejanji spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, vključno s škodo, povzročeno s spletnim razširjanjem gradiva v zvezi z zlorabo. Krepi namreč minimalne standarde EU v zvezi s časovnim okvirom za zahtevanje odškodnine in elementi, ki jih je treba upoštevati pri določanju zneska odškodnine. Kar zadeva minimalne standarde EU iz direktive o pravicah žrtev, razširja tudi število oseb in subjektov, ki morajo biti odgovorni za dodelitev take odškodnine, vključno s pravnimi osebami in po potrebi nacionalnimi shemami odškodnin, vzpostavljenimi v korist žrtev kaznivih dejanj.

Člen 24: ta novi člen obravnava izzive, povezane s pomanjkanjem usklajevanja nacionalnih prizadevanj za preprečevanje spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok ter boj proti njima, saj zahteva, da države članice ustanovijo nacionalne organe, odgovorne za tako usklajevanje, in izzive, povezane s pomanjkanjem zbiranja podatkov v vsaki državi članici.

Člen 25: ta novi člen od držav članic zahteva, da na nacionalni ravni vzpostavijo potrebne mehanizme za zagotovitev sodelovanja in usklajevanja med različnimi organi in deležniki, ki zajemajo vse zadevne strani, vključene v razvoj in izvajanje ukrepov za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej, tako na spletu kot zunaj njega.

Člen 26: naslov tega člena in uvodne izjave, ki ga spremljajo, so bili posodobljeni, da bi se uporabila terminologija, priporočena v Terminoloških smernicah za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo¹², kar zadeva izraz, ki se je uporabljal prej, tj. „otroški spolni turizem“.

Člen 27: s spremembami prvega odstavka se pojasnjuje, da bi morali biti preventivni programi za osebe v strahu, da bi lahko storile kaznivo dejanje, namenjeni posebej tej skupini oseb in da bi morale države članice zagotoviti dostop do teh programov. Namen novega odstavka 2 je zagotoviti dostopnost teh programov, zlasti v skladu z nacionalnimi standardi zdravstvenega varstva.

Člen 28: namen sprememb je dodatno pojasniti vrste preventivnih programov, o katerih bi se lahko razmislilo za zmanjšanje verjetnosti, da otrok postane žrtev (odstavek 1) in da oseba stori kaznivo dejanje (odstavek 2). V ustrezne uvodne izjave so bili dodani dodatni primeri. Člen od držav članic zahteva, da spodbujajo redno usposabljanje, ne le policistov na terenu,

¹² [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#), ki jih je 28. januarja 2016 v Luxembourg sprejela Medagencijska delovna skupina.

za katere je verjetno, da bodo prišli v stik z otroki, ki so žrtve spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja, temveč tudi sodnikov in drugih ustreznih strokovnih delavcev, da se zagotovi otrokom prijazno pravosodje. Državam članicam nalaga obveznost, da si prizadevajo za preprečevanje spolne zlorabe otrok na spletu in zunaj njega, ter od njih zahteva, da uvedejo posebne preventivne programe, namenjene otrokom v skupnostnih okoljih, saj so ti še posebej ranljivi. Nazadnje, spremembe prihodnjemu Centru EU pripisujejo ključno usklajevalno vlogo in vlogo vozlišča znanja na tem področju.

Člen 31: ta novi člen zavezuje države članice, da redno zbirajo statistične podatke o kaznivih dejanjih iz Direktive na podlagi skupne metodologije, razvite v sodelovanju s Centrom EU, jih posredujejo Centru EU in Komisiji ter dajo na voljo javnosti. Center EU pa bi moral zbrati vse prejete statistične podatke in zagotoviti, da je zbirka javno dostopna.

Člen 32: ta novi člen o poročanju nadomešča prejšnjega in določa, da Komisija vsakih pet let poroča Evropskemu parlamentu in Svetu EU o uporabi Direktive.

Člen 33: spremembe tega člena pojasnjujejo določbe, ki jih morajo države članice prenesti v nacionalno zakonodajo, tj. tiste, ki so bile spremenjene v primerjavi z Direktivo 2011/93/EU.

Člen 34: ta novi člen razveljavlja Direktivo 2011/93/EU in pojasnjuje obveznosti prenosa predlagane direktive v primerjavi z Direktivo 2011/93/EU.

Člen 35: ta novi člen določa datum začetka veljavnosti Direktive. Določa tudi datum začetka uporabe večine delov Direktive in datum začetka uporabe določb, ki se nanašajo na Center EU in so odvisne od datuma ustanovitve Centra EU, ki je trenutno predmet medinstitucionalnih pogajanj o predlogu uredbe o določitvi pravil za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej.

Člen 36: sprememba tega člena je omejena na to, da sta kraj in datum sprejetja odprta in bosta določena pozneje.

↓ novo

2024/0035 (COD)

↓ 2011/93/EU

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter gradivu spolne zlorabe otrok in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ (prenovitev)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 82(2) in člena 83(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

↓ novo

- (1) Potrebni je več sprememb Direktive 2011/93/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹³. Zaradi jasnosti bi bilo treba navedeno direktivo prenoviti.
-

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 1
(prilagojeno)

- (2) Dejanja spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok ter ~~otroška pornografija~~ ☒ gradivo spolne zlorabe otrok ☒ so hude kršitve temeljnih človekovih pravic, zlasti pravic otrok do zaščite in ☒ skrbi za zagotovitev njihove ☒ dobrobiti, kot je

¹³ Direktiva 2011/93/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ (UL L 335, 17.12.2011, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj1>, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj1>).

določeno v Konvenciji Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 in Listini Evropske unije o temeljnih pravicah¹⁴.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 2
(prilagojeno)

⇒ novo

- (3) Unija v skladu s členom 6(1) Pogodbe o Evropski uniji priznava pravice, svoboščine in načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah Evropske unije, ki v členu 24(2) določa, da se morajo pri vseh ukrepih organov javne uprave ali zasebnih institucij, ki se nanašajo na otroke, upoštevati predvsem otrokovi najboljši interesi. Poleg tega je v ~~stockholmskem programu — odprta in varna Evropa, ki služi državljanom in jih varuje~~ (4), ⇒ strategiji EU za učinkovitejši boj proti spolni zlorabi otrok¹⁵ jasno ⇨ poudarjena ~~prednost~~ ⊗ prednostna naloga okrepitve ⊗ boja proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter ~~otroški pornografiji~~ ⇒ gradivu spolne zlorabe otrok, vključno z ukrepi za zagotovitev, da je obstoječa zakonodaja Unije še naprej učinkovita, po potrebi z njeno posodobitvijo. To podpira tudi strategija EU o otrokovih pravicah v svojih ciljih boja proti nasilju nad otroki in zagotavljanja otrokom prijaznega pravosodja ⇨ .

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 3
(prilagojeno)

- (4) ~~Otroška pornografija~~ ⊗ Gradivo spolne zlorabe otrok ⊗ ter druge posebno hude oblike dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, ~~je~~ ⊗ so ⊗ vse pogostejše in se širijo z uporabo novih tehnologij in spleta.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 4
(prilagojeno)

⇒ novo

- (5) ~~Namen Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ z dne 22. decembra 2003 o boju proti spolnemu izkoriščanju otrok in otroški pornografiji (5) je približevanje zakonodaj držav članic, da bi se inkriminirale najhujše oblike dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok ter uvedla nacionalna sodna pristojnost in tudi zagotovila minimalna raven pomoči žrtvam. Z Okvirnim sklepom Sveta 2001/220/PNZ z dne 15. marca 2001 o položaju žrtev v kazenskem postopku so določene pravice žrtev v kazenskem postopku, vključno s pravico do zaščite in odškodnine.~~ ⇒ Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶ določa sklop pravic žrtev za vse žrtve vseh kaznivih dejanj, vključno z otroki, ki so žrtve spolne zlorabe. Te pravice vključujejo pravico do informacij, pravico do podpore in zaščite v skladu z individualnimi potrebami žrtev,

¹⁴ UL C 364, 18.12.2000, str. 1.

¹⁵ COM(2020) 607 z dne 24. julija 2020.

¹⁶ Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj (UL L 315, 14.11.2012, str. 57).

sklop procesnih pravic in pravico do odločitve o odškodnini, katere plačilo se naloži storilcu kaznivega dejanja. Predlog za revizijo direktive o pravicah žrtev dodatno krepi pravice žrtev kaznivih dejanj v EU, vključno s krepitvijo pravice otrok, ki so žrtve kaznivih dejanj, do podpore in zaščite¹⁷. Ta direktiva temelji na direktivi o pravicah žrtev in se uporablja poleg nje. ⇐ Prav tako je z izvajanjem Okvirnega sklepa Sveta 2009/948/PNZ ~~z dne 30. novembra 2009 o preprečevanju in reševanju sporov o izvajanju pristojnosti v kazenskih postopkih~~¹⁸ olajšano usklajevanje pregona dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok ter ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ . ⇒ Kadar pregon takih zadev spada v pristojnost več kot ene države članice, bi morale zadevne države članice skupaj določiti, katera država članica je najprimernejša za pregon. Kadar se pristojni organi zadevnih držav članic po sodelovanju ali neposrednem posvetovanju na podlagi Okvirnega sklepa Sveta 2009/948/PNZ¹⁹ odločijo, da bodo s prenosom kazenskega postopka osredotočili postopek v eni državi članici, bi bilo treba za tak prenos uporabiti Uredbo (EU) .../...[predlagana uredba o prenosu postopkov v kazenskih zadevah]²⁰. ⇐

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 5

- (6) V skladu s členom 34 Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah so države pogodbenice zavezane k zaščiti otrok pred vsemi oblikami dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja. Izbirni protokol Združenih narodov h Konvenciji o otrokovih pravicah glede prodaje otrok, otroške prostitucije in otroške pornografije iz leta 2000 ter zlasti Konvencija Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem iz leta 2007 sta ključna instrumenta v postopku krepitve mednarodnega sodelovanja na tem področju.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 6
(prilagojeno)

⇒ novo

- (7) Hudi kaznivi dejanji, kot sta spolno izkoriščanje otrok in ~~otroška pornografija~~ ☒ gradivo spolne zlorabe otrok ☒ , zahtevata celovit pristop, vključno s pregonom storilcev kaznivih dejanj, zaščito otrok žrtev in preprečevanjem teh pojavov ⇒ , tudi kar zadeva njun nedavni in predvidljivi razvoj in trende, ki vedno bolj vključujejo uporabo spletnih tehnologij. Zato je treba sedanji pravni okvir posodobiti, da se zagotovi, da bo še naprej učinkovit ⇐. Pri izvajanju ukrepov za boj proti tem kaznivim dejanjem je treba skladno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah in Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah upoštevati zlasti otrokove najboljše interese.

¹⁷ COM(2023) 424 final z dne 12. julija 2023.

¹⁸ Okvirni sklep Sveta 2009/948/PNZ z dne 30. novembra 2009 o preprečevanju in reševanju sporov o izvajanju pristojnosti v kazenskih postopkih (UL L 328, 15.12.2009, str. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj).

¹⁹ Okvirni sklep Sveta 2009/948/PNZ z dne 30. novembra 2009 o preprečevanju in reševanju sporov o izvajanju pristojnosti v kazenskih postopkih (UL L 328, 15.12.2009, str. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj).

²⁰ COM(2023) 185 final.

~~Okvirni sklep 2004/68/PNZ bi bilo treba nadomestiti z novim instrumentom, ki bi moral zagotoviti celovit pravni okvir, s katerim bi navedeni namen bil dosežen.~~

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 7
(prilagojeno)

- (8) Ta direktiva bi morala biti v celoti usklajena z Direktivo 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta ~~z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta št. 2002/629/PNZ²¹~~, saj so bile nekatere žrtve trgovine z ljudmi tudi otroci žrtve spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja.
-

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 8
(prilagojeno)

- (9) Glede kaznivosti dejanj, povezanih s ~~pornografskimi~~ predstavami ☒ spolne zlorabe otrok ☒, so v to direktivo vključena dejanja, ki pomenijo organizirano prikazovanje otrok za publiko v živo, medtem ko je iz te opredelitve izključena osebna ~~in~~ ~~prostovoljna~~ komunikacija ☒ s privolitvijo ☒ med vrstniki in med otroki, ki so ~~dosegli~~ ☒ dopolnili ☒ starost, ko oseba lahko ☒ privoli v ☒ ~~pristane na~~ spolnost, ter njihovimi partnerji.
-

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 9
(prilagojeno)

⇒ novo

- (10) ~~Otroška pornografija~~ ☒ Gradivo spolne zlorabe otrok ☒ pogosto vsebuje podobe odraslih, ki spolno zlorablajo otroke. Lahko vsebuje tudi podobe otroka v spolnem aktu ali podobe spolnih organov otroka, ki so ustvarjene ali se jih uporabi ali izkoristi predvsem v spolne namene, ne glede na to, ali je otrok za to vedel ali ne. Razen tega vsebuje pojem ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ tudi realistične podobe otroka v spolnem aktu oziroma otroka, prikazanega, kot da bi bil v spolnem aktu, predvsem za spolne namene, ⇒ kot tudi tako imenovane „pedofilske priročnike“ ⇐.
-

↓ novo

- (11) Raziskave kažejo, da je omejevanje razširjanja gradiva spolne zlorabe otrok ključnega pomena ne le za preprečevanje ponovne viktimizacije, povezane s kroženjem podob in videoposnetkov zlorabe, temveč tudi kot oblika preprečevanja na strani storilcev kaznivih dejanj, saj je dostopanje do gradiva spolne zlorabe otrok pogosto prvi korak k

²¹ Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ (UL L 101, 15.4.2011, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>).

dejanski zlorabi, ne glede na to, ali prikazuje resnično ali zgolj realistično zlorabo in izkoriščanje. Glede na sedanji razvoj umetne inteligence, ki lahko ustvari realistične podobe, ki jih je nemogoče razlikovati od resničnih, se pričakuje, da bo število tako imenovanih „globokih ponaredkov“ podob in videoposnetkov, ki prikazujejo spolno zlorabo otrok, v prihodnjih letih eksponentno naraščalo. Poleg tega razvoj okolij nadgrajene, razširjene in navidezne resničnosti, ki uporabljajo avatarje in vključujejo senzorične odzive, na primer prek naprav, ki omogočajo občutek dotika, ni v celoti zajet v obstoječi opredelitvi. Vključitev izrecnega sklicevanja na „reprodukcije in predstavljanja“ bi morala zagotoviti, da opredelitev gradiva spolne zlorabe otrok zajema ta in prihodnji tehnološki razvoj na tehnološko dovolj nevtralen način, ki bo primeren tudi za prihodnost.

- (12) Za preprečevanje kaznivih dejanj, ki vključujejo spolno zlorabo otrok, bi morala opredelitev gradiva spolne zlorabe otrok vključevati tudi tako imenovane „pedofilske priročnike“. Pedofilski priročniki zagotavljajo nasvete o tem, kako poiskati otroke, jih pridobiti za spolne namene in zlorabiti ter se izogniti identifikaciji in pregonu. Z zmanjševanjem ovir in posredovanjem potrebnega znanja ti priročniki prispevajo k napeljevanju storilcev kaznivih dejanj in podpirajo storitev spolne zlorabe. Zaradi njihovega razširjanja na spletu so nekatere države članice že spremenile svoje kazensko pravo ter izrecno inkriminirale posedovanje in distribuiranje takih priročnikov. Pomanjkanje harmonizacije ustvarja neenako raven zaščite po EU.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 10
(prilagojeno)

- (13) Invalidnost sama po sebi ne pomeni, da oseba ni zmožna ~~pristati na~~ ☒ privoliti v ☒ spolne odnose. Vendar bi dejanje zlorabe invalidnosti z namenom sodelovanja v spolnih dejanjih z otrokom moralo biti kaznivo dejanje.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 11
(prilagojeno)

- (14) Pri sprejemanju zakonodaje na področju kazenskega materialnega prava bi morala Unija zagotoviti usklajenost tovrstne zakonodaje, zlasti glede višine kazni. ~~Glede na Lizbonsko pogodbo bi bilo treba upoštevati sklepe Sveta z dne 24. in 25. aprila 2002 o pristopu, ki naj bi se uporabljal za približevanje kazni, v katerih so opisane štiri višine kazni. Ker je v tej direktivi opredeljeno izjemno veliko število različnih kaznivih dejanj, je glede na težo kaznivega dejanja potrebno določiti različne višine možnih kazni, kar presega običajno normiranje na ravni pravnih instrumentov Unije.~~

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 12
(prilagojeno)

⇒ novo

- (15) Za hujše oblike dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok bi morale biti predvidene učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni. To vključuje zlasti različne oblike dejanj spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, ki so enostavnejše

izvedljive z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kot je na primer pridobivanje otrok po spletu za spolne namene na spletnih straneh socialnih omrežij in v spletnih klepetalnicah. Opredelitev pojma ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ je treba razjasniti in približati opredelitvi tega pojma v mednarodnih instrumentih. ⇒ Širše gledano bi bilo treba terminologijo v tej direktivi uskladiti s priznanimi mednarodnimi standardi, kot so Terminološke smernice za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo, ki jih je 28. januarja 2016 v Luxembourg sprejela Medagencijska delovna skupina. ⇐

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 13

- (16) Najvišja kazen zapora, določena za kazniva dejanja iz te direktive, bi se morala izreči vsaj za najhujše oblike teh kaznivih dejanj.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 14
(prilagojeno)

- (17) Da bi se dosegla najvišja kazen zapora, določena za kazniva dejanja spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok ter ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ iz te direktive, lahko države članice ob upoštevanju nacionalnega prava določijo, da se trajanje ~~predvidene~~ kazni zapora ☒, predvidene ☒ za ta kazniva dejanja v nacionalni zakonodaji, sešteva.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 15
(prilagojeno)

⇒ novo

- (18) S to direktivo ~~je~~ ⇒ bi se moralo ⇐ državam članicam ~~naloženo~~ ⇒ naložiti ⇐, da v nacionalni zakonodaji določijo kazni, ki upoštevajo določbe zakonodaje Unije o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter ~~otroški pornografiji~~ ☒ gradivu spolne zlorabe otrok ☒. Ta direktiva ne ⇒ bi smela ustvarjati ⇐ ~~ustvarja~~ ☒ nobenih ☒ obveznosti uporabe teh kazni ali drugega razpoložljivega sistema pregona v posameznih primerih.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 16
(prilagojeno)

- (19) Države članice se povabi k preučitvi možnosti, da se ~~kazen~~ ☒ poleg ☒ kazni zapora lahko naložijo tudi denarne kazni, zlasti kadar se kazniva dejanja iz te direktive storijo z namenom ustvarjanja dobička.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 17
(prilagojeno)

⇒ novo

- (20) Državam članicam izraz ☒ „ne šteje, da so bila storjena ☒ „protipravno“ v povezavi s pojmom „otroška pornografija“ ☒ z gradivom spolne zlorabe otrok ☒ omogoča, da ~~izvzamejo legitimna~~ ☒ upravičijo ☒ ravnanja s ~~pornografskim~~ z gradivom ☒, ki bi lahko bilo gradivo spolne zlorabe otrok, ☒ za medicinske, znanstvene ali podobne namene. Prav tako so dovoljena ravnanja ☒ v okviru nacionalnih pravnih pooblastil, kot je ☒ ~~domačih pravosodnih organov, kot so pristojni organi pregona in~~ zakonita posest ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ ☒ s strani organov ☒ za namene kazenskih postopkov ali za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ☒, ali dejavnosti organizacij, ki delujejo v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok, če so jih odobrili pristojni organi države članice, v kateri so ustanovljene. Te dejavnosti vključujejo zlasti prejemanje in analizo gradiva spolne zlorabe otrok ter pripravo naznanitev takega gradiva, vključno z določanjem lokacije, kjer gostuje gradivo iz naznanitev, ki jih predložijo spletni uporabniki ali druge organizacije, ki delujejo v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok, ter izvajanje iskanj za odkrivanje razširjanja gradiva spolne zlorabe otrok ☒ . Nadalje, ☒ pojem „protipravno“ ne izključuje ☒ ~~ni izključena~~ možnosti ~~pravice do zagovora~~ ☒ pravne upravičenosti ☒ ali uporabe podobnih načel, v skladu s katerimi so osebe v posebnih okoliščinah lahko izvzete od odgovornosti, ~~na primer, ko s pomočjo odprtih telefonskih ali spletnih številk opravljajo dejavnosti v podporo naznanitvam primerov zlorab~~.
-

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 18
(prilagojeno)

- (21) Zavestni dostop do ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije bi moralo biti kaznivo dejanje. Oseba bi morala biti kazensko odgovorna za namerno vstopanje na spletna mesta z ~~otroško pornografijo~~ ☒ gradivom spolne zlorabe otrok ☒, če je za to ~~slikovno~~ gradivo vedela. Kazni se ne bi smele izrekati osebam, ki so na spletno mesto z ~~otroško pornografijo~~ ☒ gradivom spolne zlorabe otrok ☒ vstopile nenamerno. Na to, da je navedeno kaznivo dejanje storjeno ☒ namerno ☒ ~~z namenom~~, se lahko sklepa predvsem zaradi dejstva, da je ponavljajoče se ali storjeno s pomočjo storitve v zameno za plačilo.
-

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 19
(prilagojeno)

⇒ novo

- (22) Pridobivanje otrok za spolne namene je grožnja, ki ima v zvezi s spletom specifične lastnosti, saj splet uporabnikom omogoča anonimnost brez primere in s tem možnost prikrivanja ☒ resnične ☒ identitete in osebnih lastnosti, kot je recimo starost. ☒ V zadnjem desetletju uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij storilcem

kaznivih dejanj omogoča vse lažji dostop do otrok, pri čemer se stik pogosto začne tako, da storilec kaznivega dejanja zvabi otroka v neugodne situacije, na primer s pretvarjanjem, da je njegov vrstnik, ali z drugim zavajajočim ali laskavim ravnanjem. Ta večji dostop do otrok je povzročil hiter porast pojavov, kot je „spolno izsiljevanje“ (grožnje z deljenjem intimnega gradiva o žrtvi z namenom pridobitve denarja, gradiva spolne zlorabe otrok ali kakršne koli druge koristi), ki prizadenejo tako otroke v starosti, ko lahko privolijo v spolnost, kot tudi mlajše otroke. V zadnjih letih je močno naraslo število primerov spolnega izsiljevanja, zlasti fantov v najstniških letih, ki ga izvajajo organizirane kriminalne združbe zaradi finančne koristi, kar je privedlo do več samomorov teh otrok. Zato je izjemno pomembno, da zakonodaja držav članic ustrezno zajema vse te pojave. ⇐ Istočasno države članice priznavajo, da je pomemben tudi boj proti pridobivanju otrok ~~izven~~ zunaj spleta, zlasti kadar pridobivanje ne poteka s pomočjo informacijske in komunikacijske tehnologije. Države članice se spodbuja k določitvi kaznivosti dejanja pridobivanja otrok za ☒ srečanje v ☒ spolne namene s storilcem v prisotnosti ali bližini otroka, na primer v obliki posebnega pripravljalnega dejanja, poskusa kaznivega dejanja iz te direktive ali v obliki spolne zlorabe. Ne glede na to, kakšna pravna rešitev se izbere za določitev kaznivosti pridobivanja otrok ~~izven~~ zunaj spleta, bi morale države članice zagotoviti pregon storilcev.

↓ novo

- (23) Glede na nedavni tehnološki razvoj in zlasti razvoj okolij nadgrajene, razširjene in navidezne resničnosti določitev kaznivosti pridobivanja otrok za spolne namene ne bi smela biti omejena na glasovne pogovore ter pogovore prek besedilnih ali elektronskih sporočil, temveč bi morala vključevati tudi stike ali izmenjave v okoljih nadgrajene, razširjene ali navidezne resničnosti ter obsežno pridobivanje otrok za spolne namene z uporabo klepetalnih robotov, izučenih v ta namen, saj se glede na predvidljiv razvoj uporab umetne inteligence pričakuje, da bo število primerov tega pojava naraslo. Zato bi bilo treba „z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije“ razumeti dovolj široko, da zajame ves ta tehnološki razvoj.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 20
(prilagojeno)

⇒ novo

- (24) Ta direktiva ne ureja politik držav članic v zvezi s ~~sporazumnimi~~ spolnimi dejanji ☒ s privolitvijo ☒, ki lahko vključujejo otroke in ki se lahko štejejo za običajno spoznavanje spolnosti v okviru človeškega razvoja, ob upoštevanju različnih kulturnih in pravnih tradicij ter novih oblik vzpostavljanja in ohranjanja odnosov med otroki in mladostniki, vključno z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami. ~~Te politike ne spadajo v področje uporabe te direktive.~~ Države članice, ki uporabijo možnosti urejanja iz te direktive, s tem le izvršujejo svoje pristojnosti. ⇒ Natančneje, države članice bi morale imeti možnost, da iz določitve kaznivosti izvzamejo spolna dejanja s privolitvijo, ki vključujejo izključno otroke v starosti, ko lahko privolijo v spolnost, ter spolna dejanja s privolitvijo, ki vključujejo vrstnike. Namen sprememb navedenega člena je pojasniti področje uporabe odstopanja, saj se zdi, da so nekatere države članice njegovo prvotno besedilo razlagale preširoko (in na primer iz določitve

kaznivosti izvzele dejanja s privolitvijo med mladoletnimi osebami v starosti, ko lahko privolijo v spolnost, in odraslimi osebami vseh starosti, ki so se kljub veliki starostni razliki štele za njihove „vrstnike“). ⇐

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 21
(prilagojeno)

- (25) Države članice bi morale v svojih nacionalnih predpisih predvideti določbe o obteževalnih okoliščinah v skladu z določbami veljavnih predpisov svojega pravnega sistema glede obteževalnih okoliščin. Zagotoviti bi morale, da jih sodniki lahko upoštevajo ob izrekanju kazni storilcem kaznivih dejanj, čeprav jih niso zavezani upoštevati. Kadar te obteževalne okoliščine zaradi narave določenega kaznivega dejanja niso bistvene, države članice teh okoliščin v svoji zakonodaji ~~ni treba~~ ☒ ne bi smele ☒ predvideti. Na nacionalni ravni bi morala biti izdelana ocena o tem, ali so ☒ različne ☒ obteževalne okoliščine, predvidene v tej direktivi, bistvene za vsako kaznivo dejanje iz te direktive.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 22

- (26) Duševna ali telesna nezmožnost iz te direktive bi morala vključevati tudi stanje telesne ali duševne nezmožnosti, ki jo povzroči vpliv prepovedanih drog in alkohola.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 23
(prilagojeno)

⇒ novo

- (27) V boju proti spolnemu izkoriščanju otrok bi bilo treba v celoti uporabiti obstoječe instrumente za zaseg in zaplembo premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivim dejanjem, kot so Konvencija Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu²² ter njeni protokoli, Konvencija Sveta Evrope o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, iz leta 1990, Okvirni sklep Sveta 2001/500/PNZ ~~z dne 26. junija 2001 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in zaplembi pripomočkov za kazniva dejanja in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem~~²³, ~~ter Okvirni sklep Sveta 2005/212/PNZ z dne 24. februarja 2005 o zaplembi premoženjske koristi, pripomočkov in premoženja, ki so povezani s kaznivimi dejanji~~²⁴ in ⇒ Direktiva [.../.../...] Evropskega parlamenta in Sveta²⁵ ⇐ . Spodbujati bi bilo treba uporabo

²² UL L 261, 6.8.2004, str. 70.

²³ Okvirni sklep Sveta 2001/500/PNZ z dne 26. junija 2001 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in zaplembi pripomočkov za kazniva dejanja in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem (UL L 182, 5.7.2001, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2001/500/oj).

²⁴ Okvirni sklep Sveta 2005/212/PNZ z dne 24. februarja 2005 o zaplembi premoženjske koristi, pripomočkov in premoženja, ki so povezani s kaznivimi dejanji (UL L 68, 15.3.2005, str. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2005/212/oj).

²⁵ COM(2022) 245 z dne 25. maja 2022.

zaseženih in zaplenjenih sredstev in premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji iz te direktive, za podporo pri pomoči in zaščiti žrtev.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 24
(prilagojeno)

⇒ novo

- (28) Treba bi se bilo izogibati sekundarni viktimizaciji žrtev kaznivih dejanj iz te direktive. ⇒ Ne da bi to vplivalo na zaščitne ukrepe iz Direktive (EU) 2016/800 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶, bi bilo treba na primer v ~~⇒~~ ~~≡~~ državah članicah, kjer sta v skladu z nacionalnim kazenskim pravom prostitucija ali pojavljanje v pornografiji kaznivi dejanji, ~~bi bilo treba~~ omogočiti, da se v skladu s tem pravom zadevnega otroka ne preganja ali kaznuje, če je ta dejanja storil kot žrtev spolnega izkoriščanja ali če je bil prisiljen sodelovati v ~~otroški pornografiji~~ ⇒ gradivu spolne zlorabe otrok. Izraz „prisiljen“ bi bilo treba v tem primeru razumeti tako, da zajema tudi primere, v katerih je bil otrok zvaobljen k dejanju, vendar brez prisile ali sile, poleg primerov, ko je bil otrok siljen ali prisiljen k dejanju. ⇐

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 25
(prilagojeno)

- (29) Ta direktiva kot instrument približevanja kazenskega prava predvideva višine kazni, ki bi se morale uporabljati brez vpliva na konkretne kazenske politike držav članic v zvezi ~~z mladletimi~~ s storilci kaznivih dejanj ☒ zoper spolno nedotakljivost otrok ☒.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 26

- (30) Preiskovanje kaznivih dejanj in vlaganje obtožnic v kazenskih postopkih bi bilo treba poenostaviti z namenom upoštevanja stiske otrok žrtev ob naznanitvah kaznivih dejanj spolne zlorabe in anonimnosti storilcev kaznivih dejanj na spletu. Da bi zagotovili uspešno preiskovanje in pregon kaznivih dejanj iz te direktive, njuna uvedba načeloma ne bi smela biti odvisna od tega, ali je žrtev oziroma njen zastopnik kaznivo dejanje naznanil, oziroma od tega, ali je storilec kaznivega dejanja bil obdolžen. ~~Zadostno dolžino obdobja kazenskega pregona bi bilo treba določiti v skladu z nacionalno zakonodajo.~~

↓ novo

- (31) Žrtve spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok pogosto več desetletij po storitvi kaznivega dejanja tega ne zmorejo naznaniti zaradi sramu, občutka krivde in

²⁶ Direktiva (EU) 2016/800 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o procesnih jamstvih za otroke, ki so osumljene ali obdolžene osebe v kazenskem postopku (UL L 132, 21.5.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/800/oj>).

samoobtoževanja, kar je lahko med drugim povezano s tem, da je spolna zloraba še vedno družbeno in kulturno stigmatizirana, s skrivnimi okoliščinami, v katerih poteka zloraba, grožnjami ali obtoževanjem s strani storilca in/ali travmo. Storilci spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok v nasprotju s storilci drugih nasilnih kaznivih dejanj običajno ostanejo aktivni do visoke starosti in zato še naprej ogrožajo otroke. Zato so učinkovito preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki vključujejo spolno zlorabo in spolno izkoriščanje otrok, ter ustrezna pomoč in podpora žrtvam mogoči le, če zastaralni roki žrtvam omogočajo, da kaznivo dejanje naznanijo v znatno daljšem obdobju.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 27
(prilagojeno)

⇒ novo

- (32) Odgovornim za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj iz te direktive bi morala biti dostopna učinkovita preiskovalna orodja. Ta orodja bi lahko vključevala prestrezanje komunikacij, tajno nadzorovanje, vključno z elektronskim nadzorom, spremljanje bančnih računov in druge finančne preiskave, zlasti ob upoštevanju načela sorazmernosti ter narave in teže preiskovanih kaznivih dejanj. ~~Kadar je to primerno in~~ ~~☒~~ V ~~☒~~ skladu z nacionalnim pravom bi morala ta orodja vključevati tudi možnost, da organi kazenskega pregona uporabijo prikrito identiteto na spletu ⇒ in pod sodnim nadzorom distribuirajo gradivo spolne zlorabe otrok. To, da države članice omogočijo uporabo teh preiskovalnih tehnik, je bistveno za zagotovitev učinkovitega preiskovanja in pregona kaznivih dejanj, ki vključujejo spolno zlorabo in spolno izkoriščanje otrok. Ker ta kazniva dejanja v večini primerov olajšujejo ali omogočajo spletna orodja in so zato sama po sebi čezmejna, so se tajne operacije in uporaba t. i. „limanic“ (honeypots) izkazali za posebej učinkovita preiskovalna orodja v povezavi s kaznivimi dejanji spolne zlorabe otrok in spolnega izkoriščanja otrok. Za zagotovitev učinkovitega preiskovanja in pregona bi morali pristojni organi držav članic sodelovati tudi prek Europolu in Eurojusta ter z njima v okviru njunih pristojnosti in v skladu z veljavnim pravnim okvirom. Ti pristojni organi bi si morali tudi med seboj in s Komisijo izmenjevati informacije o vprašanjih, s katerimi se srečujejo pri preiskavah in pregonu. ⇐

↓ novo

- (33) Nekatere oblike spolne zlorabe otrok na spletu, kot je pretakanje zlorab otrok v živo, ki jih pogosto fizično izvršujejo osebe v tretjih državah na zahtevo storilcev v EU, ki zanje plačujejo, povzročajo posebne preiskovalne izzive, saj za pretočnimi vsebinami zlorabe običajno ne ostanejo sledi v obliki podob ali posnetkov. Sodelovanje s finančnimi storitvami, opredeljenimi v členu 2, točka (b), Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/65/ES²⁷, in drugimi ustreznimi ponudniki storitev je lahko ključno za premagovanje izzivov pri preiskovanju in pregonu takih kaznivih dejanj.

²⁷ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/65/ES z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo in o spremembi Direktive Sveta 90/619/EGS ter direktiv 97/7/ES in 98/27/ES (UL L 271, 9.10.2002, str. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/65/oj>).

Zato bi morale države članice za zagotovitev učinkovitega preiskovanja in pregona razmisliti o vzpostavitvi okvirov za tesno sodelovanje med finančnimi storitvami in drugimi ustreznimi ponudniki storitev, kot so ponudniki storitev pretakanja v živo. S tem bi se zmanjšala nekaznovanost in zagotovilo, da je mogoče vsa kazniva dejanja, ki jih zajema ta direktiva, učinkovito preiskati z uporabo ciljno usmerjenih in ustreznih orodij in virov.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 28
(prilagojeno)

⇒ novo

- (34) Države članice bi morale spodbujati vse osebe, ki za kazniva dejanja spolnega izkoriščanja ali spolne zlorabe otrok vedo ali sumijo, da jih naznanijo pristojnim službam. ⇒ Zlasti bi morale države članice otrokom dati na voljo informacije o možnosti, da zlorabo naznanijo, tudi telefonskim številkam za pomoč. ⇐ Posamezne države članice so odgovorne za določitev pristojnih organov, katerim se lahko naznanijo takšna ~~dejstva ali~~ sumi. Ti pristojni organi ne bi smeli biti le službe za zaščito otrok ali zadevne socialne službe. Z zahtevo po utemeljenem sumu v dobri veri bi morali preprečiti uporabljanje navedene določbe za podajanje zlonamernih naznanitev, temelječih na povsem izmišljenih ali neresničnih dejstvih.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 29
(prilagojeno)

- (35) Pravila o sodni pristojnosti ~~je~~ ☒ bi bilo ☒ treba spremeniti in zagotoviti, da v Uniji storilec kaznivih dejanj spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja otrok grozi pregon, tudi če kazniva dejanja storijo ~~izven~~ zunaj Unije, zlasti v okviru tako imenovanega spolnega turizma. ☒ Spolno izkoriščanje otrok na potovanjih in v turizmu ☒ ~~Otroški spolni turizem je~~ ☒ bi bilo ☒ treba razumeti kot kaznivo dejanje ene ali več oseb, ki spolno izkoriščajo otroke, ko iz svojega običajnega okolja potujejo v kraj v tujini, kjer imajo spolne stike z otroki. Kadar je kraj ~~otroškega spolnega turizma~~ ☒ spolnega izkoriščanja otrok na potovanjih in v turizmu ☒ ~~izven~~ zunaj Unije, bi bilo treba države članice spodbujati k boju proti spolnemu turizmu s povečanjem vzajemne pomoči ali prenosa postopkov, sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami s pomočjo nacionalnih in mednarodnih instrumentov, vključno z dvostranskimi ali večstranskimi sporazumi o izročitvi. Države članice bi morale spodbujati odprti dialog in komunikacijo z državami ~~izven~~ zunaj Unije, da bi v skladu z ustrežno nacionalno zakonodajo bila zagotovljena možnost pregona storilcev kaznivih dejanj, ki zaradi ~~otroškega spolnega turizma~~ ☒ spolnega izkoriščanja otrok na potovanjih in v turizmu ☒ potujejo čez meje Unije.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 30
(prilagojeno)

⇒ novo

- (36) Ukrepe za ~~☒~~ celovito ~~☒~~ zaščito otrok žrtev ~~je~~ ~~☒~~ bi bilo ~~☒~~ treba sprejeti v njihovem najboljšem interesu ob upoštevanju potreb otrok. Za učinkovito zaščito otrok je potreben vsedružbeni pristop. Otrok bi moral biti v središču sodelovanja vseh ustreznih organov in služb, ki si prizadevajo za zaščito in podporo otroka, ob upoštevanju njegovih najboljših interesov. ⇒ Model „Barnahus“, ki zagotavlja otrokom prijazno okolje s strokovnjaki z vseh ustreznih področij, je trenutno najnaprednejši primer otrokom prijaznega pristopa k pravosodju in preprečevanju ponovne viktimizacije. Ustrezne določbe te direktive temeljijo na načelih tega modela. Namen tega modela je zagotoviti, da bodo vsi otroci, vključeni v preiskave zlorabe ali spolnega izkoriščanja otrok, deležni visokokakovostne ocene v otroku prijaznih okoljih, ustrezne psihosocialne podpore in storitev služb za zaščito otrok. S to direktivo naj bi se zagotovilo, da ta načela spoštujejo vse države članice, vendar se od njih ne zahteva, da sledijo prav modelu Barnahus. Kadar so za namene kazenskih preiskav potrebni zdravniški pregledi otroka, na primer, da se zberejo dokazi o zlorabi, bi morali biti ti pregledi omejeni na nujno potrebne, da se omeji ponovna travmatizacija. Ta obveznost ne bi smela preprečevati drugih zdravniških pregledov, ki so potrebni za dobrobit otroka. ⇐ Otroci žrtve bi morali imeti enostaven dostop do ⇒ otrokom prijaznega pravosodja, ⇐ pravnih sredstev ter ukrepov za obravnavo navzkrižja interesov, če do spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja otroka pride v družini. Kadar je v kazenski preiskavi ali postopku otroku treba dodeliti posebnega zastopnika, lahko kot posebni zastopnik nastopa tudi pravna oseba, institucija ali organ. Poleg tega je treba otroke žrtve, ki o svojem primeru obvestijo pristojne organe, izvzeti od kaznovanja, na primer na podlagi nacionalne zakonodaje o prostituciji. Otroci žrtve, kolikor je to mogoče, ne ~~smajo~~ ~~☒~~ bi smeli ~~☒~~ imeti dodatnih travm zaradi zaslišanj ali vizualnih stikov s storilci kaznivih dejanj v okviru sodelovanja v kazenskem postopku. ⇒ Vsi organi, ki sodelujejo v postopku, bi morali biti usposobljeni na področju otrokom prijaznega pravosodja. ⇐ Dobro razumevanje otrok in njihovega obnašanja, ko so izpostavljeni travmatičnim izkušnjam, bo pripomoglo k zagotavljanju kakovostnega dokazovanja in zmanjšanju stresa, ki so mu otroci izpostavljeni pri izvajanju potrebnih ukrepov. ⇒ Kadar otroci žrtve sodelujejo v kazenskem postopku, bi morale sodišče pri vodenju postopka v celoti upoštevati njihovo starost in zrelost ter zagotoviti, da je postopek otroku dostopen in razumljiv. ⇐

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 31
(prilagojeno)

⇒ novo

- (37) Države članice bi morale ~~preučiti možnosti~~ ⇒ zagotoviti celovito ⇐ ~~takojšnjo~~ in dolgoročno pomoč otrokom žrtvam ⇒ , ki je prilagojena posameznemu otroku ⇐ . Vsaka škoda, ki jo otroku povzročita dejanja spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja, je pomembna in jo je treba obravnavati ⇒ čim prej po prvem stiku žrtve z organi. Takojšnja pomoč žrtvam pred in med kazenskimi preiskavami in postopki je

bistvenega pomena za omejitev dolgoročne travme, povezane z zlorabo. Da bi se olajšalo hitro zagotavljanje pomoči, vključno z opredelitvijo ustreznih podpornih služb, bi morale države članice izdati smernice in protokole za strokovnjake v zdravstvu, izobraževanju in socialnih službah, vključno z osebjem telefonskih števil za pomoč ⇐. Zaradi narave škode, ki jo povzročita dejanji spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja, je ☒ bi bilo ☒ treba tako pomoč zagotavljati ~~koliko~~ ☒, dokler ☒ je ☒ to ☒ potrebno za otrokovo fizično in psihološko okrevanje, in če je to potrebno, se ☒ lahko ☒ pomoč nadaljuje v odraslost. Pomoč in svetovanje bi bilo treba ☒ po možnosti ☒ nuditi tudi staršem ⇨, oskrbovalcem ⇐ ali skrbnikom otrok žrtev, če niso osumljeni zadevnega kaznivega dejanja, da bi se jim pomagalo podpirati otroka žrtev med postopki.

⇩ novo

- (38) Žrtve spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok se pogosto soočajo s travmo še dolgo v odraslost, kar ima dolgoročne posledice, ki žrtvam še več let ali celo desetletij preprečujejo, da bi naznanile kaznivo dejanje ter poiskale pomoč in podporo. Zato bi morale države članice celovito takojšnjo in dolgoročno pomoč, ki je prilagojena posamezni osebi, zagotavljati ne le otrokom žrtvam, temveč tudi odraslim, ki so kot otroci preživeli spolno zlorabo in spolno izkoriščanje.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 32 (prilagojeno)

⇨ novo

- (39) ~~Olevisni sklep 2001/220/PNZ~~ ☒ Direktiva 2012/29/EU ☒ določa sistem pravic žrtev v kazenskem postopku, vključno s pravico do ~~varstva~~ ☒ zaščite ☒ in ⇨ pravico do odločitve o plačilu ⇐ odškodnine ⇨, naloženem storilcu ⇐. ⇨ Predlog za revizijo direktive o pravicah žrtev določa ciljno usmerjene spremembe pravic vseh žrtev. ⇐ Poleg ☒ pravic na podlagi navedene direktive ☒ ~~tega~~ bi bilo treba zagotoviti, da imajo otroci, ki so žrtve dejanj spolne zlorabe, spolnega izkoriščanja ali ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒, dostop do pravnega svetovanja in, v skladu z vlogo žrtve v zadevnem pravosodnem sistemu, do pravnega zastopanja, vključno za namen uveljavljanja odškodnine. Takšno pravno svetovanje in zastopanje bi lahko zagotovili tudi pristojni organi s ciljem uveljavljanja odškodnine od države. Namen pravnega svetovanja je žrtvam omogočiti dostop do informacij in jim svetovati o njihovih možnostih. Pravno svetovanje bi morala opravljati oseba, ki po izobrazbi ni nujno pravnik, je pa bila ustrezno pravno usposobljena. Pravno svetovanje in, v skladu z vlogo žrtve v ustreznem pravosodnem sistemu, pravno zastopanje bi moralo biti brezplačno vsaj v primeru, ko žrtev nima zadostnih finančnih sredstev, in to v skladu z notranjimi postopki držav članic.

↓ novo

- (40) Center EU za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej (v nadaljnjem besedilu: Center EU), ustanovljen z Uredbo .../.../EU [o določitvi pravil za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej]²⁸, bi moral podpirati države članice pri njihovih prizadevanjih in obveznostih za preprečevanje spolne zlorabe otrok in pomoč žrtvam na podlagi te direktive. Prav tako bi moral lajšati izmenjavo dobrih praks znotraj Unije in zunaj nje. Center EU bi moral spodbujati dialog med vsemi zadevnimi zainteresiranimi stranmi, da bi podprl razvoj najsodobnejših preventivnih programov. Poleg tega bi moral prek sodelovanja z državami članicami in prispevanja k standardizaciji zbiranja podatkov o spolni zlorabi in spolnem izkoriščanju otrok po vsej Uniji služiti kot koristno orodje za podpiranje na dokazih temelječe politike preprečevanja in pomoči žrtvam. Države članice bi morale ustanoviti nacionalne organe ali enakovredne subjekte, za katere menijo, da so najprimernejši glede na njihovo notranjo organizacijo, pri tem pa upoštevati potrebo po minimalni strukturi z opredeljenimi nalogami, ki bo sposobna izvajati ocene trendov spolne zlorabe otrok, zbirati statistične podatke, meriti rezultate ukrepov za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej ter redno poročati o takih trendih, statističnih podatkih in rezultatih. Taki nacionalni organi bi morali služiti kot nacionalna kontaktna točka in pri svojem delu uporabljati integrativen pristop, ki vključuje različne zainteresirane strani. Poleg tega bi morale države članice na nacionalni ravni vzpostaviti potrebne mehanizme za zagotovitev učinkovitega usklajevanja in sodelovanja med vsemi ustreznimi javnimi in zasebnimi akterji pri razvoju in izvajanju ukrepov za preprečevanje spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok ter boj proti njima, tako na spletu kot zunaj njega, ter za lažje sodelovanje s Centrom EU in Komisijo.

↓ novo

- (41) Države članice se lahko odločijo, da bodo za nacionalne organe ali enakovredne mehanizme iz te direktive imenoval obstoječe organe ali subjekte, kot so nacionalni usklajevalni organi, ki so že imenovani v skladu z Uredbo .../.../EU [predlagana uredba o boju proti spolni zlorabi otrok], če je to združljivo s potrebo po zagotavljanju, da se naloge, ki so jim dodeljene na podlagi te direktive, izvajajo učinkovito in v celoti.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 33
(prilagojeno)

⇒ novo

- (42) Države članice bi morale sprejeti ukrepe za preprečevanje ali prepoved dejanj, povezanih s spodbujanjem spolne zlorabe otrok in otroškega spolnega turizma ☒ ter spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok na potovanjih in v turizmu ☒ . Predvideli bi lahko različne preventivne ukrepe, kot so na primer oblikovanje in

²⁸ COM(2022) 209 z dne 11. maja 2022.

spodbujanje kodeksa ravnanja in samoregulativnih mehanizmov v turistični industriji, vzpostavitev etičnega kodeksa ali oznak kakovosti ⇒ ali uvedba izrecne politike ⇐ za turistične organizacije, ki se borijo proti otroškemu spolnemu turizmu ⇐ spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok na potovanjih in v turizmu ⇐ . ⇒ Države članice bi morale izkoristiti orodja, ki so jim na voljo v okviru prava EU, nacionalnega prava in mednarodnih sporazumov, za preprečevanje spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok v turizmu in na potovanjih prek njihovega ozemlja ali na njega, zlasti s sprejetjem ustreznih ukrepov po prejemu zadevnih informacij tretjih držav, vključno z izvedbo nadaljnjih kontrol ali izdajo zavrnitve vstopa v smislu Uredbe (EU) 2018/1861 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju mejnih kontrol²⁹. ⇐

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 34 (prilagojeno)

⇒ novo

- (43) Države članice bi morale oblikovati oziroma okrepiti politike za preprečevanje dejanj spolnega izkoriščanja in spolne zlorabe otrok, vključno z ukrepi za odvrčanje in zmanjšanje povpraševanja, ki spodbuja vse oblike spolnega izkoriščanja otrok, ter ukrepi za zmanjšanje tveganja, da otroci postanejo žrtve, in sicer na podlagi dejavnosti ⇐ kampanj ⇐ obveščanja in ⇐ ozaveščanja ⇐ osveščenosti ⇒ , tudi za starše in oskrbovalce ter družbo na splošno, ⇐ ter programov izobraževanja in raziskav. Pri takih pobudah bi morale države članice sprejeti pristop, temelječ na pravicah otroka. Posebej pazljivo je treba zagotoviti, da so kampanje za povečanje osveščenosti ⇐ ozaveščanja ⇐ , ki so namenjene otrokom, primerne in dovolj razumljive ⇒ ter prilagojene posebnim potrebam otrok različnih starostnih skupin, vključno s predšolskimi otroki. Preventivni ukrepi bi morali celostno pristopati k pojavu spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, tako da obravnavajo njegovo spletno in nespletno razsežnost ter mobilizirajo vse zadevne zainteresirane strani. Zlasti ukrepi za spletno razsežnost bi morali vključevati razvoj veščin digitalne pismenosti, vključno s kritično interakcijo z digitalnim svetom, da se uporabnikom pomaga prepoznati poskuse spolne zlorabe otrok na spletu in se odzivati nanje, poiskati podporo in preprečiti njihovo izvedbo. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti preprečevanju spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, ki so v oskrbi zavoda in ne v družinski oskrbi ⇐ . ⇐ Kjer še niso vzpostavljene, je treba ⇐ Preprečiti je treba možnost vzpostavitve ⇒ namenskih ⇐ odprtih telefonskih linij ali ⇐ števil ali števil ⇐ za pomoč.

²⁹ Uredba (EU) 2018/1861 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. novembra 2018 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju mejnih kontrol, o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma ter o spremembi in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1987/2006 (UL L 312, 7.12.2018, str. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1861/oj>).

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 35
(prilagojeno)

- (44) Glede sistema za prijave ☒ naznanitev ☒ spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok in pomoči otrokom, ki to potrebujejo, bi bilo treba spodbujati odprte telefonske številke, in sicer številko 116 000 za pogrešane otroke, številko 116 006 za žrtve kaznivih dejanj in številko 116 111 za otroke, kakor je določeno z Odločbo Komisije št. 2007/116/ES z dne 15. februarja 2007 o rezervaciji nacionalnega območja oštevilčenja, ki se začneja z 116, za usklajene številke za usklajene storitve z družbeno vrednostjo³⁰, ter upoštevati izkušnje, pridobljene iz njihove uporabe.

↓ novo

- (45) Organizacije, ki delujejo v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok, kot so članice mreže spletnih prijavnih točk združenja INHOPE, so že leta dejavne v več državah članicah ter sodelujejo z organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, da bi olajšale postopek odstranjevanja in naznanjanja gradiva spolne zlorabe otrok na spletu. To delo preprečuje ponovno viktimizacijo z omejevanjem širjenja nezakonitega gradiva na spletu in lahko organom preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj zagotovi dokaze o storjenih kaznivih dejanjih. Vendar se pravni okvir, v katerem delujejo, med državami članicami precej razlikuje in je v številnih primerih pomanjkljiv, saj niso opredeljene naloge, ki jih te organizacije lahko zakonito opravljajo, prav tako pa jim niso zagotovljeni ustrezni pogoji. Države članice bi morale imeti možnost, da te organizacijeodobrijo za opravljanje ustreznih nalog, zlasti za obdelavo gradiva spolne zlorabe otrok, pri čemer se ta obdelava ne bi smela šteti za protipravno. Take odobritve se spodbujajo, saj povečujejo pravno varnost ter sinergije med nacionalnimi organi in drugimi akterji, vključenimi v boj proti spolni zlorabi otrok, ter podpirajo pravice žrtev z odstranjevanjem gradiva spolne zlorabe otrok iz javnega digitalnega prostora.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 36
(prilagojeno)

⇒ novo

- (46) Strokovnjaki, za katere je verjetno, da bodo prišli v stik z otroki žrtvami spolnega izkoriščanja in spolnih zlorab, bi morali biti ustrezno usposobljeni za prepoznavanje takih žrtev in za ravnanje z njimi. ⇒ Da bi zagotovili otrokom prijazno pravosodje med celotnim preiskovanjem in pregonom primerov spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, bi bilo treba, kadar ⇐ ~~Kadar~~ obstaja verjetnost stika z otroki žrtvami, ~~bi bilo treba~~ spodbujati usposabljanje naslednjih kategorij: policisti, državni tožilci, odvetniki, sodniki in sodni uradniki, osebje, ki se ukvarja z varstvom otrok in zdravstvenim varstvom, ⇒ strokovnjaki v sektorju izobraževanja, tudi v vzgoji in

³⁰ Odločba Komisije 2007/116/ES z dne 15. februarja 2007 o rezervaciji nacionalnega območja oštevilčenja, ki se začneja z „116“, za usklajene številke za usklajene storitve z družbeno vrednostjo (UL L 49, 17.2.2007, str. 30, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116(1)/oj)).

varstvu predšolskih otrok, in socialnih službah ter ponudniki podpornih storitev za žrtve in storitev obnovljalne pravičnosti, ⇐ lahko pa to vključuje tudi druge skupine oseb, za katere je verjetno, da bodo pri svojem delu prišle v stik z otroki žrtvami spolnega izkoriščanja ali spolnih zlorab.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 37
(prilagojeno)

- (47) Da bi preprečili dejanja spolnega izkoriščanja in spolne zlorabe otrok, bi morali storilec kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost predlagati sodelovanje v intervencijskih programih ali ukrepih. Ti intervencijski programi ali ukrepi bi morali biti široko zastavljeni in prilagodljivi ter se osredotočiti na zdravstvene in psihosocialne vidike, obenem pa bi ~~bili~~ ☒ morali biti ☒ neobvezni. Ti intervencijski programi ali ukrepi ne vplivajo na intervencijske programe ali ukrepe, ki jih nalagajo pristojni pravosodni organi.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 38
⇒ novo

- (48) ~~Intervencijski programi ali ukrepi niso samodejna pravica.~~ Država članica odloči, kateri intervencijski programi ali ukrepi so ustrezni. ⇒ V primeru oseb, ki so v strahu, da bi lahko storile kaznivo dejanje, bi morali biti ti programi ali ukrepi dostopni v skladu z nacionalnimi standardi zdravstvenega varstva. ⇐

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 39
(prilagojeno)
⇒ novo

- (49) Da se prepreči in zmanjša povratništvo, bi bilo treba storilce kaznivih dejanj oceniti glede na nevarnost, ki jo predstavljajo, in glede na morebitno tveganje ponovitve kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost otrok. Ureditev podrobnosti v zvezi s to oceno, kot so vrsta organa, ki bi moral biti pristojen za odredbo in izvedbo ocene, trenutek med kazenskim postopkom ali po njem, ko naj se ocena izvede, pa tudi ureditev podrobnosti o učinkovitih intervencijskih programih ali ukrepih, ki bi se naj zagotovili po tej oceni, bi morala biti skladna z notranjimi postopki držav članic. Zaradi istega cilja preprečiti in zmanjšati povratništvo bi bilo treba storilec kaznivih dejanj omogočiti tudi sodelovanje v učinkovitih prostovoljnih intervencijskih programih ali ukrepih. Ti intervencijski programi ali ukrepi se ne bi smeli prekrivati z nacionalnimi sistemi za zdravljenje oseb ~~z duševno prizadetostjo~~ ⇒ s težavami v duševnem zdravju ter bi morali biti dostopni in cenovno ugodni v skladu z nacionalnimi standardi zdravstvenega varstva, na primer kar zadeva njihovo upravičenost do povračila v okviru zdravstvenih sistemov držav članic ⇐ .

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 40
(prilagojeno)

⇒ novo

- (50) Kadar je glede na nevarnost, ki jo predstavljajo storilci kaznivih dejanj, in morebitno tveganje ponovitve kaznivega dejanja primerno, bi bilo treba obsojenim storilcem kaznivih dejanj začasno ali trajno preprečiti izvajanje vsaj tistih poklicnih dejavnosti, ki vključujejo neposredne in redne stike z otroki ⇒ , dejavnosti v organizacijah za otroke ali dejavnosti v organizacijah, ki delujejo v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok ⇐ . Kadar delodajalci zaposlujejo na delovna mesta, ki vključujejo neposredne in redne stike z otroki, ~~imajo pravico biti obveščeni o~~ ⇒ bi morali zahtevati informacije o ⇐ obstoječih dokončnih obsodbah za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost otrok, vpisanih v kazensko evidenco, ali o obstoječih prepovedih opravljanja poklica. Za namene te direktive bi izraz „delodajalec“ moral pomeniti tudi osebe, ki vodijo prostovoljske organizacije na področju varstva oziroma nege otrok, kjer imajo zaposleni neposredne in redne stike z otroki ⇒ , tudi v skupnostnih okoljih, kot so šole, bolnišnice, storitve socialnega varstva, športni klubi in verske skupnosti ⇐ . Način, kako je taka informacija podana, na primer z dostopom ~~do~~ ☒ prek ☒ zadevne osebe, in natančno vsebino takih informacij, pomen organiziranih prostovoljskih dejavnosti ter pojem neposrednih in rednih stikov z otroki bi bilo treba opredeliti v skladu z nacionalnim pravom. ⇒ Vendar bi morale informacije, ki jih en pristojni organ posreduje drugemu, vsebovati vsaj vse ustrezne evidence, ki jih katera koli država članica hrani v svojih nacionalnih kazenskih evidencah, in vse ustrezne evidence, ki jih je mogoče preprosto pridobiti od tretjih držav, kot so informacije, ki jih je mogoče pridobiti od Združenega kraljestva prek kanala, vzpostavljenega v skladu z naslovom IX tretjega dela Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani³¹. ⇐

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 41

⇒ novo

- (51) ⇒ Na področju spolne zlorabe otrok je posebej razširjeno in zaskrbljujoče, da se storilci kaznivih dejanj po obsodbi ali prepovedi opravljanja dejavnosti preselijo v drugo jurisdikcijo in tako ponovno pridobijo dostop do otrok. Zato je nujno sprejeti vse potrebne ukrepe, da se to prepreči. ⇐ Ta direktiva upošteva dejstvo, da imajo do kazenskih evidenc dostop le pristojni organi ali zadevna oseba, pri tem pa so ustrezno upoštevane tudi razlike v pravni tradiciji držav članic. Direktiva ne nalaga obveznosti sprememb nacionalnih sistemov ureditve kazenskih evidenc ali načina dostopanja do njih.

³¹ UL L 149, 30.4.2021, str. 10,

ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2021/689\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2021/689(1)/oj)
[http://data.europa.eu/eli/agree_international/2021/689\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2021/689(1)/oj).

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 42

⇒ novo

- (52) ⇒ Kar zadeva informacije, ki niso ali še niso na voljo v sistemu ECRIS, na primer informacije o storilcih kaznivih dejanj, ki so državljani tretjih držav, dokler se Uredba (EU) 2019/816 Evropskega parlamenta in Sveta³² ne začne izvajati v celoti, bi morale države članice uporabljati druge kanale za zagotovitev vseh ustreznih informacij delodajalcem, ki zaposlujejo na delovno mesto, ki vključuje neposredne in redne stike z otroki. ⇐ Namen direktive ni usklajevanje pravil glede privolitve zadevne osebe ob izmenjavi informacij iz kazenskih evidenc, torej ali je treba privolitev te osebe zahtevati ali ne. Ne glede na to, ali se v skladu s pravili iz nacionalne zakonodaje privolitev mora zahtevati ali ne, ta direktiva ne nalaga obveznosti sprememb s tem povezane nacionalne zakonodaje in nacionalnih postopkov.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 43

- (53) Države članice lahko preučijo možnost sprejetja drugih upravnih ukrepov za storilce kaznivih dejanj iz te direktive, kot na primer ukrep registracije v evidenci storilcev spolnih deliktov. Za dostop do teh evidenc bi morale veljati omejitve, skladne z nacionalnimi ustavnimi načeli in veljavnimi standardi varstva podatkov, na primer z omejitvijo dostopa na pravosodne organe oziroma organe odkrivanja in pregona.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 44
(prilagojeno)

⇒ novo

- (54) Države članice ~~se spodbuja, naj~~ ⇒ bi morale s potrebnimi ukrepi in ⇐ v sodelovanju s civilno družbo ~~oblikujejo~~ ⇒ vzpostaviti ⇐ mehanizme za zbiranje podatkov ~~ali središča~~ na nacionalni, lokalni ali regionalni ravni za namene opazovanja in ocenjevanja pojava spolnega ~~zlorabljanja~~ ⊗ zlorabe ⊗ in spolnega izkoriščanja otrok ⇒ , med drugim na podlagi širših obveznosti zbiranja podatkov iz Direktive [.../...] [direktiva o pravicah žrtev, prenovitev] in Uredbe (EU) [uredba o preprečevanju spolne zlorabe otrok in boju proti njej] ⇐ . Da bi lahko pravilno ocenili rezultate ukrepov za preprečevanje spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok in ~~otroške pornografije~~ ⊗ gradiva spolne zlorabe otrok ⊗ , bi morala Unija še naprej razvijati svoje delo ~~na osnovi~~ ⊗ v zvezi s ⊗ takšnimi metodologijami in metodami za zbiranje podatkov, ki bi omogočale primerljivo statistiko. ⇒ Center EU bi moral imeti pri tem ključno vlogo kot osrednje vozlišče znanja o spolni zlorabi otrok v Uniji. ⇐

³² Uredba (EU) 2019/816 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o vzpostavitvi centraliziranega sistema za določitev držav članic, ki imajo informacije o obsodbah državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva (sistem ECRIS-TCN), z namenom dopolnitve evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc ter o spremembi Uredbe (EU) 2018/1726 (UL L 135, 22.5.2019, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/816/oj>).

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 45

- (55) Države članice bi morale ustrezno ukrepati za vzpostavitev informacijskih služb, ki bi zagotavljale informacije o prepoznavanju znakov spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja.
-

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 46
(prilagojeno)

⇒ novo

- (56) ~~Otroška pornografija, ki zajema podobe spolne zlorabe otroka,~~ ☒ Gradivo spolne zlorabe otrok ☒ je posebna vrsta vsebine, ki ne pomeni izražanja mnenja. Za boj proti ~~otroški pornografiji~~ ☒ temu gradivu ☒ je nujno treba storilcem kaznivih dejanj otežiti nalaganje takih vsebin na javno dostopni splet in tako zmanjšati ~~obtok~~ ☒ kroženje ☒ gradiva ☒ spolne ☒ zlorabe otrok. Zato so potrebni ukrepi odstranitve teh vsebin in prijetje okrivljenih proizvajanja, ☒ distribuiranja ☒ ~~razširjanja~~ ali prenašanja ~~podob~~ ☒ gradiva ☒ spolne zlorabe otrok s spleta. V podporo prizadevanjem Unije v boju proti ~~otroški pornografiji~~, ☒ gradivu spolne zlorabe otrok ☒ bi morale države članice po najboljših močeh sodelovati s tretjimi državami in tako skušati odstraniti tovrstne vsebine s strežnikov na ~~svojem~~ ⇒ njihovem ⇐ ozemlju.
-

↓ novo

- (57) Prizadevanja držav članic za zmanjšanje kroženja gradiva spolne zlorabe otrok, vključno s sodelovanjem s tretjimi državami na podlagi te direktive, ne bi smela vplivati na Uredbo (EU) 2022/2065, Uredbo (EU) 2021/1232 in [.../.../ uredbo o določitvi pravil za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej]. Za spletne vsebine, ki pomenijo kazniva dejanja iz te direktive ali jih omogočajo, bodo veljali ukrepi v skladu z Uredbo (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta³³ v zvezi z nezakonitimi vsebinami.
-

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 47
(prilagojeno)

⇒ novo

- (58) Vendar odstranjevanje ~~tovrstnih vsebin~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ pri viru kljub prizadevanjem ☒ držav članic ☒ ni vedno mogoče, kadar se izvirno gradivo ne nahaja v Uniji, bodisi ker država, v kateri so strežniki, ni pripravljena sodelovati ~~ali~~ bodisi ker je postopek za odstranitev gradiva v zadevni državi posebej dolg. Zato bi

³³ Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1).

bilo mogoče vzpostaviti tudi mehanizme za preprečevanje dostopa z ozemlja Unije do spletnih strani, za katere je ugotovljeno, da vsebujejo ali razširjajo ~~otroške pornografije~~ ☒ gradivo spolne zlorabe otrok ☒ . Ukrepi, ki jih države članice sprejmejo v skladu s to direktivo za odstranitev ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ , po potrebi pa tudi za blokiranje spletnih strani, ki ~~je~~ ☒ ga ☒ vsebujejo, ☒ lahko ☒ temeljijo na različnih vrstah javnega delovanja, ☒ na primer na ☒ zakonodajnem, nezakonodajnem, pravosodnem ali drugem. Ob tem ta direktiva ne posega v prostovoljno ukrepanje spletne panoge za preprečitev zlorabe njenih storitev ali v podporo držav članic takšnemu delovanju. Ne glede na podlago ☒ ali način ☒ ukrepanja bi morale države članice zagotoviti ustrezno raven pravne varnosti in predvidljivosti za uporabnike in ponudnike storitev. Vzpostaviti in okrepiti je treba sodelovanje med organi javne uprave, tako zaradi odstranjevanja vsebin zlorabe otrok kot zaradi preprečevanja dostopa do teh vsebin, zlasti za zagotovitev popolnosti nacionalnih seznamov spletnih strani, ki vsebujejo ~~otroške pornografije~~ ☒ gradivo spolne zlorabe otrok, ☒ in v izognitev podvajanju dela. Pri vseh teh ukrepih je treba upoštevati pravice končnih uporabnikov, obstoječe pravne in pravosodne postopke ter skladnost z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. ~~V okviru programa za varnejši splet je bilo vzpostavljeno omrežje odprtih telefonskih števil, katerega namen je zbirati informacije ter zagotoviti pokritost in izmenjavo poročil o glavnih vrstah nezakonitih spletnih vsebin.~~ ⇒ Mreža prijavnih točk³⁴, ki jo sofinancira EU, obravnava naznanitve gradiva domnevne spolne zlorabe otrok, ki jih anonimno prejme od javnosti, ter sodeluje z organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj in panogo na nacionalni, evropski in svetovni ravni, da bi se zagotovila hitra odstranitev tovrstnih vsebin. ⇐

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 48

~~48. Cilj te direktive so spremembe in razširitev področja uporabe določb Okvirnega sklepa 2004/68/PNZ. Ker so spremembe vsebinske in jih je veliko, bi bilo treba navedeni okvirni sklep za države članice, ki sodelujejo pri sprejemanju te direktive, zaradi jasnosti v celoti nadomestiti.~~

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 49
(prilagojeno)

- (59) Ker ~~države članice same ne morejo zadovoljivo doseči~~ cilja te direktive, namreč boja proti spolni zlorabi ☒ in ☒ spolnemu izkoriščanju otrok ter ~~otroški pornografiji~~ ☒ gradivu spolne zlorabe otrok, ☒ ☒ države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se ☒ in ga je zaradi obsega in učinkov ☒ ukrepa ☒ lažje doseči ☒ doseže ☒ na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. ~~Skladno~~ ☒ V skladu ☒ z načelom sorazmernosti iz ~~istega~~ ☒ navedenega ☒ člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za ~~uresničitev~~ ☒ doseganje ☒ navedenega cilja.

³⁴ Trenutno v okviru programa Digitalna Evropa.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 50

- (60) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in načela, priznana zlasti z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, predvsem človekovo dostojanstvo, prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, otrokove pravice, pravico do svobode in varnosti, pravico do svobode izražanja in obveščanja, pravico do varstva osebnih podatkov, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja ter načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni. Namen te direktive je zagotovitev spoštovanja navedenih pravic in načel v celoti in jo je treba ustrezno izvajati.

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 51

~~51. V skladu s členom 3 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, sta Združeno kraljestvo in Irska uradno izrazila željo po sodelovanju pri sprejetju in uporabi te direktive.~~

↓ novo

- (61) [V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Irska [s pismom z dne ...] podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive.]

ALI

[V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.]

↓ 2011/93/EU uvodna izjava 52

- (62) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.

↓ novo

- (63) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki so bile v primerjavi s predhodno direktivo vsebinsko spremenjene. Obveznost prenosa nespremenjenih določb izhaja iz predhodne direktive.

↓ novo

(64) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede roka za prenos v nacionalno pravo direktive, ki je naveden v Prilogi I –

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

~~Vsebina~~ ☒ Predmet urejanja ☒

Ta direktiva določa minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij na področju spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ in pridobivanja otrok za spolne namene. Prav tako uvaja določbe za okrepitev preprečevanja tovrstnih kaznivih dejanj in zaščite žrtev teh dejanj.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 2

Opredelitve pojmov

~~Za namene te direktive~~ ☒ V tej direktivi ☒ se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „otrok“ pomeni osebo do 18 let starosti;
- (2) „starost, ko oseba lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost“ pomeni starost, pod katero je v skladu z nacionalnim pravom prepovedano sodelovanje v spolnih dejanjih z otrokom;
- (3) „~~otroška pornografija~~“ ☒ gradivo spolne zlorabe otrok“ ☒ pomeni:
 - (a) vsako gradivo, ki vizualno prikazuje otroka v dejanskem ali simuliranem spolnem aktu;
 - (b) prikazovanje spolnih organov otroka predvsem za spolne namene;
 - (c) vsako gradivo, ki vizualno prikazuje katero koli osebo, ki je videti kot otrok, v dejanskem ali simuliranem spolnem aktu, ali vsakršno prikazovanje spolnih organov osebe, ki je videti kot otrok, predvsem za spolne namene; ~~ali~~
 - (d) realistične podobe ⇒ , reprodukcije ali predstavljanja ⇐ otroka v spolnem aktu ali ~~realistične podobe~~ spolnih organov otroka predvsem za spolne namene;

↓ novo

- (e) kakršno koli gradivo, ne glede na obliko, namenjeno zagotavljanju nasvetov, usmeritev ali navodil za spolno zlorabo ali spolno izkoriščanje otrok ali pridobivanje otrok za spolne namene;
-

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

- (4) „~~otroška prostitucija~~“ ☒ izkoriščanje otrok za prostitucijo“ ☒ pomeni vključitev otroka v spolna dejanja, za katera je izplačan ali obljubljen denar ali druga oblika plačila ali nadomestila v zameno za otrokovo sodelovanje v spolnih dejanjih, ne glede na to, ali se to plačilo, obljuba ali nadomestilo da otroku ali tretji osebi;
- (5) „~~pornografska~~“ ☒ predstava spolne zlorabe otrok ☒“ pomeni prikazovanje za publiko v živo, tudi z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije:
- (a) otroka, ~~ki je vključen~~ v dejanske~~m~~ ali simulirane~~m~~ spolne~~m~~ ~~dejanje~~,
☒ aktu ☒ ali
- (b) otrokovih spolnih organov predvsem za spolne namene;
- (6) „pravna oseba“ pomeni subjekt, ki ima v skladu s pravom, ki se uporablja, ~~status~~ pravne~~o~~ osebenost, razen državnih organov ali organov javne uprave, ki izvršujejo državno oblast, in javnih mednarodnih organizacij~~;~~
-

↓ novo

- (7) „storitev informacijske družbe“ pomeni storitev, kakor je opredeljena v členu 1, točka (b), Direktive (EU) 2015/1535³⁵;
- (8) „vrstniki“ pomeni osebe, ki so si blizu po starosti ter stopnji psihičnega in fizičnega razvoja ali zrelosti.
-

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 3

Kazniva dejanja spolne zlorabe

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da so dejanja iz odstavkov 2 do 6
⇒ 8 ⇐ kazniva.

³⁵ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (kodificirano besedilo) (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

2. Kdor povzroči, da je otrok, ki še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, v spolne namene priča spolnemu dejanju, tudi če mu pri tem dejanju ni treba sodelovati, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot eno leto zavora.
3. Kdor povzroči, da je otrok, ki še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, v spolne namene priča spolni zlorabi, tudi če mu pri tem dejanju ni treba sodelovati, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot dve leti zavora.
4. Kdor sodeluje v spolnem dejanju z otrokom, ki še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, ⇒ ali povzroči, da ta otrok sodeluje v spolnem dejanju z drugo osebo, ⇐ se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot ~~pet~~ ⇒ osem ⇐ let zavora.
5. Kdor sodeluje v spolnem dejanju z otrokom ob:
 - (a) zlorabi priznanega položaja zaupanja, avtoritete ali vpliva nad otrokom, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot ~~osem~~ ⇒ 10 ⇐ let zavora, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, in ni nižja kot ~~tri~~ ⇒ šest ⇐ leta zavora, če je ta starost dopolnjena; ali
 - (b) zlorabi posebej ranljivega položaja otroka, zlasti zaradi duševne ali telesne motnje ali zaradi odvisnosti od drugih, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot ~~osem~~ ⇒ 10 ⇐ let zavora, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, in ni nižja kot ~~tri~~ ⇒ šest ⇐ leta zavora, če je ta starost dopolnjena; ali
 - (c) uporabi prisile, sile ali grožnje, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot ~~10~~ ⇒ 12 ⇐ let zavora, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, in ni nižja kot ~~pet~~ ⇒ sedem ⇐ let zavora, če je ta starost dopolnjena.
6. Kdor otroka sili ali prisili v spolno dejanje s tretjo osebo ali mu s tem namenom grozi, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot ~~10~~ ⇒ 12 ⇐ let zavora, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, in ni nižja kot ~~pet~~ ⇒ sedem ⇐ let zavora, če je ta starost dopolnjena.

↓ novo

7. Naslednja naklepna dejanja se kaznujejo s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot 12 let zavora:
 - (a) sodelovanje z otrokom, ki še ni dopolnil starosti, ko lahko privoli v spolnost, v kakršnem koli dejanju, pri katerem pride do vaginalne, analne ali oralne penetracije spolne narave s katerim koli delom telesa ali predmetom;

- (b) povzročitev, da otrok, ki še ni dopolnil starosti, ko lahko privoli v spolnost, sodeluje z drugo osebo v kakršnem koli dejanju, pri katerem pride do vaginalne, analne ali oralne penetracije spolne narave s katerim koli delom telesa ali predmetom.
8. Če je otrok že dopolnil starost, ko lahko privoli v spolnost, in ne privoli v dejanje, se dejanja iz odstavka 7 kaznujejo s kaznijo zapor, katere zgornja meja ni nižja kot deset let zapor.
9. Za namene odstavka 8 države članice zagotovijo, da:
- (a) se dejanje brez privolitve razume kot dejanje, ki se stori, ne da bi otrok vanj hote privolil na podlagi njegove svobodne volje, ki se presoja v okviru danih okoliščin, ali dejanje, pri katerem otrok ni sposoben svobodne volje zaradi prisotnosti okoliščin iz odstavka 5 ali drugih okoliščin, vključno z otrokovim fizičnim ali duševnim stanjem, kot so nezavest, zastrupitev, otrplost, bolezen ali telesna poškodba;
- (b) se privolitev lahko prekliče v katerem koli trenutku pred in med dejanjem;
- (c) odsotnosti privolitve ni mogoče ovreči izključno z molkom otroka, njegovim verbalnim ali fizičnim neupiranjem ali preteklim spolnim vedenjem.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 4

Kazniva dejanja spolnega izkoriščanja

- Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da so naklepna dejanja iz odstavkov 2 do 7 kazniva.
- Kdor povzroči sodelovanje otroka v ~~pornografski~~ predstavi ☒ spolne zlorabe otrok ☒ ali ga za tako sodelovanje novači ali od tega pridobiva korist ali na drugačen način izkorišča otroka v te namene, se kaznuje s kaznijo zapor, katere zgornja meja ni nižja kot pet let zapor, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, in ni nižja kot dve leti zapor, če je ta starost dopolnjena.
- Kdor otroka sili ali prisili k sodelovanju v ~~pornografski~~ predstavi ☒ spolne zlorabe otrok ☒ ali mu s tem namenom grozi, se kaznuje s kaznijo zapor, katere zgornja meja ni nižja kot osem let zapor, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, in ni nižja kot pet let zapor, če je ta starost dopolnjena.
- Kdor zavestno obiše ~~pornografsko~~ predstavo ☒ spolne zlorabe otrok ☒, v kateri sodelujejo otroci, se kaznuje s kaznijo zapor, katere zgornja meja ni nižja kot dve leti zapor, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, in ni nižja kot eno leto zapor, če je ta starost dopolnjena.

5. Kdor povzroči sodelovanje otroka v ~~otroški prostituciji~~ ☒ izkoriščanju za prostitucijo ☒ ali ga za tako dejanje novači ali od tega pridobiva korist ali na drugačen način izkorišča otroka v te namene, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot osem let zavora, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, in ni nižja kot pet let zavora, če je ta starost dopolnjena.
6. Kdor otroka sili ali prisili v ☒ izkoriščanje za ☒ ~~otroške~~ prostitucijo ali mu s tem namenom grozi, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot 10 let zavora, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, in ni nižja kot pet let zavora, če je ta starost dopolnjena.
7. Kdor sodeluje v spolnem dejanju z otrokom s pomočjo ~~otroške prostitucije~~ ☒ izkoriščanja za prostitucijo ☒, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot ~~pet~~ ⇒ osem ⇐ let zavora, če otrok še ni dopolnil starosti, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, in ni nižja kot ~~dve leti~~ ⇒ štiri leta ⇐ zavora, če je ta starost dopolnjena.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

Člen 5

Kazniva dejanja v zvezi z ~~otroško pornografijo~~ ☒ gradivom spolne zlorabe otrok ☒

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da so protipravno storjena naklepna dejanja iz odstavkov 2 do 6 kazniva.
2. Kdor pridobi ali ~~ima otroško pornografijo~~ ☒ poseduje gradivo spolne zlorabe otrok ☒, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot eno leto zavora.
3. Kdor zavestno pridobi dostop do ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot eno leto zavora.
4. Kdor ☒ distribuira ☒ ~~dostavi~~, ☒ razširja ☒ ~~razpošlje~~ ali posreduje ~~otroške pornografije~~ ☒ gradivo spolne zlorabe otrok ☒, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot dve leti zavora.
5. Kdor ponudi, preskrbi ali omogoči dostop do ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot dve leti zavora.
6. Kdor proizvede ~~otroško pornografijo~~ ☒ gradivo spolne zlorabe otrok ☒, se kaznuje s kaznijo zavora, katere zgornja meja ni nižja kot tri leta zavora.

7. Za namene odstavka 1 se za dejanja iz odstavkov 2, 3 in 4 ne šteje, da so bila storjena protipravno, če jih stori zlasti organizacija s sedežem v državi članici, ki deluje v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok in so jo odobrili pristojni organi te države članice, ali se storijo v njenem imenu in pod njeno odgovornostjo, kadar so bila storjena v skladu s pogoji, določenimi v taki odobritvi.

Ti pogoji lahko vključujejo zahtevo, da imajo organizacije, ki prejmejo tako odobritev, potrebno strokovno znanje in so neodvisne, da so vzpostavljeni ustrezni mehanizmi poročanja in nadzora, ki zagotavljajo, da organizacije delujejo hitro, skrbno in v javnem interesu, ter da organizacije uporabljajo varne komunikacijske kanale za izvajanje ukrepov, ki jih zajema odobritev.

8. Države članice zagotovijo, da odobritev za organizacijo, ki deluje v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok iz odstavka 7, omogoča nekatere ali vse naslednje dejavnosti:

- (a) prejemanje in analiziranje naznanitev gradiva domnevne spolne zlorabe otrok, ki jih predložijo žrtve, spletni uporabniki ali druge organizacije, ki delujejo v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok;
- (b) hitro obveščanje ustreznih organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj države članice, v kateri gostuje gradivo, o naznanjenih nezakonitih vsebinah;
- (c) sodelovanje z organizacijami, ki delujejo v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok in so pooblaščen za prejemanje naznanitev gradiva domnevne spolne zlorabe otrok v skladu s točko (a) v državi članici ali tretji državi, v kateri gostuje gradivo;
- (d) izvajanje iskanj po javno dostopnem gradivu v okviru storitev gostovanja, da bi se zaznalo razširjanje gradiva spolne zlorabe otrok, na podlagi naznanitev gradiva domnevne spolne zlorabe otrok iz točke (a) ali na podlagi zahteve žrtve.

9. Vsaka država članica lahko določi, ali se ta člen uporablja tudi za primere otroške pornografije ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ iz člena 2 ☒ , točka 3(c) ☒ (e)(iii), v katerih ☒ katerem ☒ je oseba, ki je videti kot otrok, v času prikazovanja dejansko stara 18 let ali več.
10. ~~Vsaka država članica lahko določi, ali se odstavka 2 in 6 tega člena uporabljata za primere, v katerih je ugotovljeno, da ima tisti, ki je proizvedel pornografsko gradivo, opredeljeno v členu 2(e)(iv), to gradivo izključno za svoje zasebne namene in pod~~

~~pogoji, da za izdelavo ni uporabil pornografskega gradiva, kot je opredeljeno v členu 2(e)(i),(ii) ali (iii) ter da to dejanje ne predstavlja tveganja razširjanja gradiva.~~

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 6

Pridobivanje otrok za spolne namene

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da ~~se~~ ☒ je naslednje ☒ naklepno dejanje odrasle osebe ☒ kaznivo: ☒

- (a) ~~ki~~ ☒ nagovarjanje, ☒ z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije, ~~nagovarja otroka, ki še ni dopolnil starosti, ko lahko pristane na spolnost,~~ k srečanju ⇒, bodisi spletnemu bodisi v živo, ⇐ z namenom storitve kaznivega dejanja iz člena 3(4) ⇒, (5), (6) ali (7) ⇐ ali člena 5(6) ~~in~~ ☒, če ☒ temu nagovarjanju sledijo še druga materialna dejanja, ki imajo za posledico srečanje, ~~se~~ kaznuje s kaznijo zapor, katere zgornja meja ni nižja kot eno leto zapor;

↓ novo

- (b) dejanje iz prvega pododstavka se kaznuje s kaznijo zapor, katere zgornja meja ni nižja kot dve leti zapor, če se uporabi prisila, sila ali grožnje.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

2. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da ~~je~~ ☒ se ☒ poskus storitve kaznivega dejanja iz člena 5(2) in (3), kadar odrasla oseba z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije nagovarja otroka, ~~ki še ni dopolnil starosti, ko lahko pristane na spolnost,~~ k zagotovitvi ~~otroške pornografije~~ ☒ gradiva spolne zlorabe otrok ☒ ~~v kateri bi bil prikazan, kazniv~~ ☒ kaznuje ☒ ⇒ s kaznijo zapor, katere zgornja meja ni nižja kot šest mesecev zapor ⇐.

↓ novo

Dejanje iz prvega pododstavka se kaznuje s kaznijo zapor, katere zgornja meja ni nižja kot eno leto zapor, če se uporabi prisila, sila ali grožnje.

3. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se poskus storitve kaznivega dejanja iz člena 4(2) in (5), kadar odrasla oseba z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije povzroči, da otrok sodeluje v predstavi spolne zlorabe otrok ali v izkoriščanju za prostitucijo, kaznuje s kaznijo zapora, katere zgornja meja ni nižja kot šest mesecev zapora.

Dejanje iz prvega pododstavka se kaznuje s kaznijo zapora, katere zgornja meja ni nižja kot eno leto zapora, če se uporabi prisila, sila ali grožnje.

↓ novo

Člen 7

Nagovarjanje k spolni zlorabi

Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se naklepno obljubljanje ali izplačilo denarja ali druge oblike plačila ali nadomestila osebi z namenom povzročitve, da ta oseba stori kaznivo dejanje iz člena 3(4), (5), (6), (7) ali (8), člena 4(2) ali (3) ali člena 5(6), kaznuje s kaznijo zapora, katere zgornja meja ni nižja kot tri leta zapora.

↓ novo

Člen 8

Upravljanje spletne storitve za namene spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja otrok

Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se namerno upravljanje ali vodenje storitve informacijske družbe, ki je namenjena olajševanju ali spodbujanju storitve kaznivih dejanj iz členov 3 do 7, kaznuje s kaznijo zapora, katere zgornja meja ni nižja kot eno leto zapora.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 9

Napeljevanje, pomoč in podpiranje ter poskus

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da je napeljevanje k storitvi kaznivih dejanj iz členov 3 do 6 ⇒ 8 ⇐, kakor tudi pomoč in podpiranje pri njihovi storitvi, kaznivo.

2. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da je poskus storitve kaznivih dejanj iz člena 3(4), (5) in (6) ☒ , ☒ (6) ☒ , (7) in (8), ☒ , člena 4(2), (3), (5), (6) in (7) ☒ , ☒ ter člena 5(4), (5) in (6) ☒ , člena 7 in člena 8 ☒ kazniv.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

☒ novo

Člen 10

~~Sporazumna~~ Spolna dejanja ☒ s privolitvijo ☒

1. Države članice lahko določijo, ali se člen 3(2) in (3) ☒ 4 ☒) uporablja za ~~sporazumna~~ spolna dejanja ☒ s privolitvijo ☒ med vrstniki, ~~ki so si blizu po starosti in stopnji psihičnega in fizičnega razvoja ali zrelosti~~ pod pogojem, da navedena dejanja ne vključujejo zlorabe.
2. Države članice lahko določijo, ali se člen 4(4) uporablja za ~~pornografske~~ predstavo v okviru ~~sporazumnih~~ odnosov ☒ s privolitvijo ☒ , kadar je otrok ~~dosegel~~ ☒ dopolnil ☒ starost, ko lahko ~~pristane na~~ ☒ privoli v ☒ spolnost, ali med vrstniki, ~~ki so si blizu po starosti in stopnji psihičnega in fizičnega razvoja in zrelosti~~ pod ~~pogoji~~ pogojem, da navedena dejanja ne vključujejo zlorabe ali izkoriščanja ter da za to ~~pornografske~~ predstavo ni bil izplačan denar ali druga oblika plačila ali nadomestila.
3. Države članice lahko določijo, ali se člen 5(2) ☒ , (3), (4) ☒ in (6) uporablja za osebe, ki pridobijo, ~~imajo~~ ☒ posedujejo ☒ ali proizvedejo ☒ gradivo oziroma dostopajo do ☒ gradiva ~~otroške pornografije z otroki~~ ☒ , v katerem sodelujejo izključno: ☒
 - ☒ (a) ☒ ☒ otroci ☒ v starosti, ko lahko ~~pristanejo na~~ ☒ privolijo v ☒ spolnost ☒ , ali ☒
 - ☒ (b) otroci v starosti, ko lahko privolijo v spolnost, in njihovi vrstniki, ☒

pod ~~pogoji~~ pogojem, da ~~je ta gradivo to gradivo pridobila, jih ima~~ ☒ poseduje ☒ ali ~~jih~~ ga je proizvedla s ☒ privolitvijo ☒ ~~soglasjem teh~~ ☒ udeleženih ☒ otrok in izključno za zasebno uporabo udeleženih ter da dejanja ne vključujejo zlorabe.

↓ novo

4. Države članice lahko določijo, ali se člen 6 uporablja za predloge, pogovore, stike ali izmenjave med vrstniki.
5. Za namene odstavkov 1 do 4 se lahko šteje, da je otrok v starosti, ko lahko privoli v spolnost, privolil v dejanje le, če je bila privolitev dana hote na podlagi njegove svobodne volje, ki se presoja v okviru danih okoliščin.

Privolitev se lahko kadar koli prekliče.

Odsotnosti privolitve ni mogoče ovreči izključno z molkom otroka, njegovim verbalnim ali fizičnim neupiranjem ali preteklim vedenjem.

6. Deljenja intimnih podob ali videoposnetkov s privolitvijo ni mogoče razlagati kot privolitev v kakršno koli nadaljnje deljenje ali razširjanje iste podobe ali videoposnetka.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 11

Obteževalne okoliščine

Kolikor navedene okoliščine še niso elementi kaznivih dejanj iz členov 3 do 9 ~~7~~, države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da so pri teh kaznivih dejanjih iz členov 3 do 9 obteževalne okoliščine v skladu z ustreznimi določbami nacionalnega prava lahko naslednje:

- (a) kaznivo dejanje je bilo izvršeno nad otrokom, ki je v posebej ranljivem položaju, na primer zaradi duševne ali telesne motnje ali zaradi njegove odvisnosti od drugih ali stanja duševne ali telesne nezmožnosti;
- (b) kaznivo dejanje je izvršil otrokov družinski član, oseba, ki biva z otrokom, ali oseba, ki je zlorabila svoj priznani položaj zaupanja ~~☒~~, ~~☒~~ ~~ali~~ avtoritete ~~☒~~ ali vpliva nad otrokom ~~☒~~;
- (c) kaznivo dejanje je storilo več oseb v medsebojnem sodelovanju;
- (d) kaznivo dejanje je bilo storjeno v okviru hudodelske združbe v smislu Okvirnega sklepa Sveta 2008/841/PNZ ~~z dne 24. oktobra 2008 o boju proti organiziranemu kriminalu~~³⁶;
- (e) storilec je bil predhodno že obsojen za enakovrstna kazniva dejanja;
- (f) storilec je zavestno ali zaradi malomarnosti ogrozil otrokovo življenje; ~~ali~~
- (g) kaznivo dejanje je vključevalo hudo nasilje ali pa je otrok utrpel hujšo škodo ~~☒~~; ~~☒~~ ~~=~~

↓ novo

- (h) kaznivo dejanje se je ponavljalo;

- (i) kaznivo dejanje je bilo storjeno z uporabo orožja ali z grožnjo uporabe orožja ali

³⁶

Okvirni Sklep Sveta 2008/841/PNZ z dne 24. oktobra 2008 o boju proti organiziranemu kriminalu (UL L 300, 11.11.2008, str. 42).

- (j) kaznivo dejanje je bilo storjeno s povzročitvijo, da je žrtev zaužila ali uporabila droge, alkohol ali druge opojne substance oziroma bila pod vplivom drog, alkohola ali drugih opojnih substanc.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 12

Prepoved zaradi obsodb

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se lahko fizični osebi, ki je bila obsojena zaradi storitve katerega od kaznivih dejanj iz členov 3 do 9, zaradi preprečitve tveganja ponovitve kaznivih dejanj začasno ali trajno prepreči izvajanje vsaj poklicnih dejavnosti, ki vključujejo neposredne in redne stike z otroki.
2. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da ~~imajo~~ ⇒ morajo ⇐ delodajalci ob zaposlitvi osebe za izvajanje poklicnih ali ☒ organiziranih ☒ prostovoljnih dejavnosti, ki vključujejo neposredne in redne stike z otroki ⇒, in organizacije, ki delujejo v javnem interesu proti spolni zlorabi otrok, ob zaposlitvi osebja ⇐ pravico, ~~da~~ v skladu z nacionalnim pravom in na ustrezen način, na primer na zahtevo ali od zadevne osebe, pridobijo ☒ pridobiti ☒ informacije o obstoju kazenske obsodbe za kaznivo dejanje iz členov 3 do 9 ⇐ 7, vpisane v kazensko evidenco, ali o obstoju prepovedi izvajanja dejavnosti, ki vključujejo neposredne in redne stike z otroki, zaradi tovrstnih kazenskih obsodb.
3. Države članice za uporabo odstavkov 1 in 2 tega člena z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se ⇒ na zahtevo pristojnih organov posredujejo ⇐ informacije o obstoju kazenskih obsodb za kaznivo dejanje iz členov 3 do 7 ⇒ 9 ⇐ ali o prepovedi opravljanja dejavnosti, ki vključujejo neposredne in redne stike z otroki, ~~ki izhajajo iz ☒ zaradi ☒ tovrstne obsodbe, posredujejo v skladu s postopki, določenimi v Okvirnem sklepu Sveta 2009/315/PNZ z dne 26. februarja 2009 o organizaciji in vsebini izmenjave informacij iz kazenske evidence med državami članicami (13), kadar se s privolitvijo zadevne osebe navedene informacije zahtevajo v skladu s členom 6 navedenega okvirnega sklepa.~~ ⇒ in da so posredovane informacije čim bolj popolne ter vključujejo vsaj informacije o kazenskih obsodbah ali prepovedih zaradi tovrstnih obsodb, ki jih hrani katera koli država članica. V ta namen se take informacije posredujejo prek sistema ECRIS ali mehanizma za izmenjavo informacij iz kazenske evidence, vzpostavljenega s tretjimi državami. ⇐

↓ 2011/93/EU

~~Člen 11~~

~~Zaseg in zaplenba~~

~~Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da so njihovi pristojni organi pooblaščen za zaseg in zaplenbo sredstev in premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji iz členov 3, 4 in 5.~~

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 13

Odgovornost pravnih oseb

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo odgovornost pravnih oseb za kazniva dejanja iz členov 3 do ~~⇒ 9 ⇐ 7~~, ki jih v korist pravne osebe stori fizična oseba, samostojno ali kot del organa pravne osebe, ki ima v pravni osebi vodilni položaj kot:
 - (a) zastopnik pravne osebe;
 - (b) oseba, pooblaščen za odločanje v imenu pravne osebe; ali
 - (c) oseba, pooblaščen za izvajanje nadzora v pravni osebi.
 2. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo odgovornost pravnih oseb za dejanja podrejenih, kadar jim je zaradi pomanjkljivega nadzora ali kontrole osebe iz odstavka 1 ~~tega člena~~ bila omogočena izvršitev kaznivega dejanja iz členov 3 do ~~⇒ 9 ⇐ 7~~ v korist te pravne osebe.
 3. Odgovornost pravnih oseb na podlagi odstavkov 1 in 2 ~~tega člena~~ ne vpliva na kazenske postopke zaradi kaznivih dejanj iz členov 3 do ~~⇒ 9 ⇐ 7~~ fizičnih oseb, bodisi storilcev bodisi napeljevalcev ali pomagačev.
-

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 14

Sankcije za pravne osebe

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se odgovorna pravna oseba iz člena ~~13~~ ~~12(1)~~ kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami, ki vključujejo kazenske ali nekazenske denarne kazni in lahko vključujejo tudi druge sankcije, ~~kot so~~ na primer:
 - (a) izključitev iz upravičenosti do javnih ugodnosti ali pomoči;

(b)⇒ izključitev iz dostopa do javnih sredstev, kar vključuje postopke javnega naročanja, nepovratna sredstva in koncesije; ⇐

(c) začasno ali stalno prepoved opravljanja poslovnih dejavnosti;

(d) uvedbo sodnega nadzora;

(e) sodno likvidacijo~~z~~ ali

(f) začasno ali trajno zaprtje prostorov, ki so bili uporabljeni za storitev kaznivega dejanja.

2. ~~Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se odgovorna pravna oseba iz člena 12(2) kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami ali ukrepi.~~

↓ novo

2. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se odgovorne pravne osebe iz člena 13, ki so storile kazniva dejanja, za katera se fizične osebe kaznujejo s kaznijo zapor, katere zgornja meja ni nižja kot dve leti zapor, kaznujejo z denarno kaznijo, katere zgornja meja ne bi smela biti nižja kot 1 odstotek skupnega prometa pravne osebe na svetovni ravni v poslovnem letu pred sprejetjem odločitve o denarni kazni.

3. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se odgovorne pravne osebe iz člena 13, ki so storile kazniva dejanja, za katera se fizične osebe kaznujejo s kaznijo zapor, katere zgornja meja ni nižja kot tri leta zapor, kaznujejo z denarno kaznijo, katere zgornja meja ne bi smela biti nižja kot 5 odstotkov skupnega prometa pravne osebe na svetovni ravni v poslovnem letu pred sprejetjem odločitve o denarni kazni.

↓ 2011/93/EU

⇒ novo

Člen 15

Izjeme od pregona ali kaznovanja za žrtve

Države članice v skladu s temeljnimi načeli svojih pravnih sistemov sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da imajo pristojni nacionalni organi diskrecijsko pravico, da otrok žrtev spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja ne preganjajo ali kaznujejo zaradi vpletenosti v kriminaln~~ne~~^{ih} dejavnost~~ih~~^{ih}, ki so jih ti otroci bili prisiljeni storiti kot neposredno posledico dejstva, da so bili žrtve katerega izmed kaznivih dejanj iz člena 4(2), (3), (5) in (6) ter člena 5 ⇒ (4), (5) in ⇐ (6).

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 16

Preiskava in pregon ⇒ ter zastaralni roki ⇐

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da za uvedbo preiskave ali pregona zaradi kaznivih dejanj iz členov 3 do 7 ⇐ 9 ⇐ žrtvi ali njenemu zastopniku ni treba tega dejanja naznaniti niti podati obdolžitve ter da se kazenski postopek lahko nadaljuje, tudi če sta žrtev ali njen zastopnik pozneje svoje izjave umaknila.
2. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo možnost pregona kaznivih dejanj iz ~~členov~~ člena 3 in člena 4(2), (3), (5), (6) in (7) ~~ter~~, hudega kaznivega dejanja iz člena 5(6) zaradi uporabe ~~otroške pornografije~~ gradiva spolne zlorabe otrok iz člena 2, točki 3(a) in (b), ~~(c)(i) in (ii)~~, ⇐ ter kaznivih dejanj iz členov 7 in 8 ⇐ v zadostnem obdobju po doseženi polnoletnosti žrtve, sorazmernem s težo zadevnega kaznivega dejanja.

↓ novo

To obdobje iz prvega pododstavka je:

- (a) najmanj 20 let po doseženi polnoletnosti žrtve za kazniva dejanja, ki se v skladu s to direktivo kaznujejo s kaznijo zapora, katere zgornja meja ni nižja kot tri leta zapora;
- (b) najmanj 25 let po doseženi polnoletnosti žrtve za kazniva dejanja, ki se v skladu s to direktivo kaznujejo s kaznijo zapora, katere zgornja meja ni nižja kot pet let zapora;
- (c) najmanj 30 let po doseženi polnoletnosti žrtve za kazniva dejanja, ki se v skladu s to direktivo kaznujejo s kaznijo zapora, katere zgornja meja ni nižja kot osem let zapora.

↓ 2011/93/EU

⇒ novo

3. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da imajo osebe, enote ali službe, pristojne za preiskave ali pregon kaznivih dejanj iz členov 3 do 7 ⇐ 9 ⇐, učinkovita preiskovalna sredstva, kot so na primer sredstva, ki se uporabljajo pri organiziranem kriminalu ali v drugih primerih hudih kaznivih dejanj.

↓ novo

4. Države članice zagotovijo, da imajo osebe, enote ali službe, ki preiskujejo in preganjajo kazniva dejanja iz členov 3 do 9, zadostno osebje, strokovno znanje in

učinkovita preiskovalna sredstva za učinkovito preiskovanje in pregon takih kaznivih dejanj, vključno s tistimi, storjenimi z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije, v skladu z veljavnimi pravili prava Unije in nacionalnega prava. Če je to primerno, ta sredstva vključujejo posebna preiskovalna sredstva, kot so tista, ki se uporabljajo pri boju proti organiziranemu kriminalu ali drugim hudim kaznivim dejanjem, kot je možnost izvajanja tajnih preiskav.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

5. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo preiskovalnim enotam ali službam možnost poskusa identifikacije žrtve kaznivih dejanj iz členov 3 do 7 ^{⇒ 9}, zlasti z analizo ~~otroške pornografije~~ [☒] gradiva spolne zlorabe otrok [☒], na primer fotografij in avdiovizualnih posnetkov, prenesenih ali danih na razpolago ~~s sredstvi~~ [☒] z uporabo [☒] informacijskih in komunikacijskih tehnologij.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 17

Naznanitev ~~dejstva ali~~ suma spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja otrok

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da pravila nacionalne zakonodaje o zaupnosti, ki veljajo za zaposlene, katerih glavna naloga je delo z otroki, ne predstavljajo ovir za naznanitev pristojnim službam za zaščito otrok kakršnih koli razmer, v katerih obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je otrok žrtev kaznivih dejanj iz členov 3 do 7 ^{⇒ 9}.
2. Države članice z ustreznimi ukrepi spodbujajo vse osebe, ki v dobri veri vedo ali sumijo, da so bila storjena kazniva dejanja iz členov 3 do 7 ^{⇒ 9}, naj ~~o tem obvestijo~~ [☒] to naznanijo [☒] pristojnim službam, [⇒] ne da bi to vplivalo na člen 18 Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta³⁷ in člen 12 Uredbe (EU) .../...³⁸ [o določitvi pravil za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej].[☒]

↓ novo

3. Države članice zagotovijo, da so vsaj strokovnjaki v sektorjih zaščite otrok, izobraževanja, otroškega varstva in zdravstvenega varstva, ki so med delom v tesnem

³⁷ Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

³⁸ Uredba (EU) ...

stiku z otroki, dolžni pristojnim organom naznaniti, da imajo utemeljene razloge za sum, da je bilo ali bo verjetno storjeno kaznivo dejanje, ki je v skladu s to direktivo kaznivo.

4. Države članice strokovnjake v sektorju zdravstvenega varstva, ki so zaposleni v okviru programov, namenjenih osebam, ki so bile obsojene za kaznivo dejanje, ki je v skladu s to direktivo kaznivo, ali osebam v strahu, da bi lahko storile kaznivo dejanje, ki je v skladu s to direktivo kaznivo, izvzamejo iz obveznosti naznanitve iz odstavka 3.
5. Države članice ob podpori Centra EU, ko bo ustanovljen, izdajo smernice za osebe iz odstavka 3 za to, kako ugotoviti, ali je bilo ali bo verjetno storjeno kaznivo dejanje, ki je v skladu s to direktivo kaznivo, in za naznanitev pristojnim organom. V teh smernicah se navede tudi, kako obravnavati posebne potrebe žrtev.

↓ novo

Člen 18

Naznanitev spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja otrok

1. Poleg pravic žrtev pri prijavi na podlagi člena 5 Direktive 2012/29/EU in člena 5a Direktive (EU) .../... [predlagana direktiva o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj] države članice zagotovijo, da lahko žrtve kazniva dejanja iz členov 3 do 9 te direktive pristojnim organom naznanijo na preprost in dostopen način. To vključuje možnost naznanitve navedenih kaznivih dejanj in predložitve dokazov, kadar je to izvedljivo, z uporabo preprosto dostopnih in uporabniku prijaznih informacijskih in komunikacijskih tehnologij.
2. Države članice zagotovijo, da so postopki naznanitve iz odstavka 1 varni in zaupni ter zasnovani na otroku prijazen način in v jeziku, ki ustreza otrokovi starosti in zrelosti. Države članice zagotovijo, da privolitev staršev ni pogoj za naznanitev.
3. Države članice zagotovijo, da je pristojnim organom, ki pridejo v stik z žrtvami, ki naznanijo kazniva dejanja spolne zlorabe otrok ali kazniva dejanja spolnega izkoriščanja otrok, prepovedano prenesti osebne podatke o statusu bivanja žrtve pristojnemu organu za priseljence vsaj do zaključka prve individualne ocene potreb žrtev po zaščiti, izvedene v skladu s členom 22 Direktive 2012/29/EU.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 19

Sodna pristojnost in koordinacija pregona

1. Države članice z ustreznimi ukrepi uvedejo svojo sodno pristojnost nad kaznivimi dejanji iz členov 3 do ~~7~~ ⇒ 9 ⇐ , kadar je:

- (a) kaznivo dejanje v celoti ali delno storjeno na njihovem ozemlju₂ ☒ ali ☒
 - (b) storilec njihov državljan.
- 2. Država članica, ki se odloči uvesti nadaljnjo sodno pristojnost za kazniva dejanja iz členov 3 do ~~7~~ ☒ ~~9~~ ☒, ki niso storjena na njenem ozemlju, o tem obvesti Komisijo, kadar je na primer:
 - (a) kaznivo dejanje storjeno zoper njenega državljana ali osebo z običajnim prebivališčem na njenem ozemlju;
 - (b) kaznivo dejanje storjeno v korist pravne osebe, ustanovljene na njenem ozemlju₂ ali
 - (c) ☒ običajno prebivališče storilca ☒ kaznivega dejanja ~~z običajnim prebivališčem~~ na njenem ozemlju.
- 3. Države članice zagotovijo, da v njihovo sodno pristojnost sodijo kazniva dejanja iz členov 5 ~~in~~ ☒, ☒ 6 ☒ in 8 ☒, ter kolikor je potrebno, členov 3 ~~in~~ ☒, 4, ☒ 7 ☒ in 9 ☒, ki so storjena z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij z dostopom na njihovem ozemlju, ne glede na to, ali se same tehnologije nahajajo na njihovem ozemlju ali ne.
- 4. Vsaka država članica z ustreznimi ukrepi zagotovi, da pri pregonu kaznivih dejanj iz ~~členov~~ ☒ člena ☒ 3(4), (5) ~~in~~ ☒, ☒ (6), ☒ (7) in (8), ☒ člena 4(2), (3), (5), (6) in (7) ~~ter~~ ☒, ☒ člena 5(6) ☒, člena 7 in člena 8 ☒ v povezavi z odstavkom 1 ☒, točka ☒ (b)₂ tega člena, ki niso bila storjena na ☒ njenem ☒ ozemlju ~~države članice~~, njena sodna pristojnost ni odvisna od ~~dejstva~~ ☒ pogoja ☒, da se navedena dejanja v kraju, kjer so bila storjena, ~~ne~~ obravnavajo kot kazniva.
- 5. Vsaka država članica z ustreznimi ukrepi zagotovi, da ~~je~~ pri pregonu kaznivih dejanj iz členov 3 do ~~7~~ ☒ ~~9~~ ☒ v povezavi z odstavkom 1 ☒, točka ☒ (b)₂ tega člena, ki niso bila storjena na njenem ozemlju, njena sodna pristojnost ☒ ni ☒ ~~ne~~ odvisna od pogoja, da se pregon lahko začne le na podlagi naznanitve žrtve kaznivega dejanja v kraju, kjer je bilo storjeno, ali države, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno.

☒ novo

- 6. Kadar kaznivo dejanje iz členov 3 do 9 spada v sodno pristojnost več kot ene države članice, te države članice skupaj določijo, katera država članica bo vodila kazenski postopek. Kadar je to ustrezno in v skladu s členom 12 Okvirnega sklepa 2009/948/PNZ se zadeva predloži Eurojustu.

☒ 2011/93/EU (prilagojeno)

☒ novo

Člen 20

Splošne določbe o ukrepih za pomoč in podporo otrokom žrtvam ter za njihovo zaščito

1. Otrokom žrtvam kaznivih dejanj iz členov 3 do 7 $\Rightarrow$ 9 $\Leftarrow$ se zagotovi pomoč, podpora in zaščita v skladu s členoma ~~19 in 20~~ $\boxtimes$ 21 in 22 $\boxtimes$ ob upoštevanju najboljših interesov otroka.
2. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se otroku zagotovi pomoč in podpora takoj, ko pristojni organi utemeljeno sumijo, da je morebiti zoper otroka bilo storjeno kaznivo dejanje iz členov 3 do $\Rightarrow$ 9 $\Leftarrow$ 7.
3. Države članice zagotovijo, da se žrtev kaznivega dejanja iz členov 3 do 7 $\Rightarrow$ 9 $\Leftarrow$, katere starost je negotova in za katero se upravičeno domneva, da je otrok, ~~de ugotovitve njene starosti~~ šteje za otroka in ima zato takojšen dostop do pomoči, podpore in zaščite v skladu s členoma ~~19 in 20~~ $\boxtimes$ 21 in 22 $\boxtimes$.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

$\Rightarrow$ novo

Člen 21

Pomoč in podpora ~~otrokom~~ žrtvam

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da sta ~~otrokom~~ žrtvam zagotovljena pomoč ~~in~~ $\Rightarrow$ ter specializirana in ustrezna $\Leftarrow$ podpora pred kazenskim postopkom, med tem postopkom ter ustrezno obdobje po zaključku tega postopka, da bi se jim omogočilo uveljavljanje pravic iz ~~Okvirnega sklepa 2001/220/PNZ~~ $\boxtimes$ Direktive 2012/29/EU $\boxtimes$ $\Rightarrow$ in Direktive (EU) .../... [predlagana direktiva o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj] $\Leftarrow$ ter iz te direktive. $\Rightarrow$ Države članice zlasti zagotovijo, da imajo žrtve kaznivih dejanj iz členov 3 do 9 dostop do ciljno usmerjenih in celovitih storitev za podporo otrokom v skladu s členom 9a Direktive (EU) .../... [predlagana direktiva o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj]. $\Leftarrow$ Države članice ukrepejo zlasti vse potrebno za zagotovitev zaščite otrok, ki naznanijo primere zlorab v krogu svoje družine.

↓ novo

2. Žrtvam se zagotovijo usklajena in starosti primerna zdravstvena oskrba, čustvena, psihosocialna, psihološka in izobraževalna podpora ter kakršna koli druga ustrezna podpora, prilagojena zlasti okoliščinam spolne zlorabe.
3. Kadar je treba zagotoviti začasno nastanitev, se otroci prednostno namestijo skupaj z drugimi družinskimi člani, po potrebi včasne ali stalne bivanjske prostore, ki so opremljeni s podpornimi storitvami.

4. Žrtve kaznivih dejanj, ki so kazniva v skladu s to direktivo, imajo dostop do napotitvenih centrov, ustanovljenih v skladu s členom 28 Direktive .../.../EU [predlagana direktiva o nasilju nad ženskami]³⁹.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

5. ~~2~~ Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da pomoč in podpora otroku žrtvi nista pogojeni z njegovo pripravljenostjo sodelovati v kazenski preiskavi, pri pregonu ali sojenju.
6. ~~3~~ Države članice z ustreznimi ukrepi po ☒ individualni ☒ oceni posebnih okoliščin vsakega posameznega otroka žrtve ⇒ , opravljeni v skladu s členom 22 Direktive (EU) .../... [predlagana direktiva o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj], ☒ zagotovijo sprejetje posebnih ukrepov pomoči in podpore otrokom žrtvam pri uveljavljanju pravic iz te direktive, ob upoštevanju otrokovih pogledov, potreb in skrbi.
7. ~~4~~ Otroci žrtve kaznivih dejanj iz členov 3 do ~~7~~ ⇒ 9 ☒ so posebej ranljive žrtve v skladu s ~~členom 2(2), členom 8(4) in členom 14(1) Okvirnega sklepa 2001/220/PNZ~~ ⇒ členom 22(2) Direktive 2012/29/EU in Direktive (EU) .../... [predlagana direktiva o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj] ☒.
8. ~~5~~ Kadar je ☒ primerno in ☒ mogoče, države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo pomoč in podporo družini otroka žrtve pri uživanju pravic iz te direktive, če se družina nahaja na ozemlju držav članic. Kadar je ☒ primerno in ☒ mogoče, države članice ustrezno za družine~~o~~ otroka žrtve uporabljajo zlasti člen 4 ~~Okvirnega sklepa 2001/220/PNZ~~ ☒ Direktive 2012/29/EU ☒ ⇒ in Direktivo (EU) .../... [predlagana direktiva o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj] ☒.

↓ novo

9. Center EU, ko bo ustanovljen, proaktivno podpira prizadevanja držav članic za pomoč žrtvam, tako da:
- (a) poziva druge institucije, organe, urade in agencije Unije ter ustrezne organe, telesa ali agencije držav članic, naj Centru EU po potrebi in vsaj enkrat letno posredujejo informacije o pomoči žrtvam spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok;
 - (b) na lastno pobudo zbira informacije o ukrepih in programih na področju pomoči žrtvam spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, vključno z ukrepi in programi, ki se izvajajo v tretjih državah;

³⁹ COM(2022) 105 z dne 8. marca 2022.

(c) lajša izmenjavo dobrih praks med državami članicami ter med državami članicami in tretjimi državami z vodenjem javne podatkovne zbirke o ukrepih in programih pomoči žrtvam, ki se izvajajo v vsaki državi članici in v tretjih državah; podatkovna zbirka ne vsebuje nobenih osebnih podatkov;

(d) lajša pripravo smernic in protokolov iz odstavka 10.

10. Države članice ob podpori Centra EU, ko bo ustanovljen, izdajo smernice za delavce v zdravstvu, izobraževanju in socialnih službah o zagotavljanju ustrezne podpore žrtvam spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja otrok, vključno z njihovo napotitvijo na ustrezne podporne službe, ter za pojasnitev vlog in odgovornosti. V teh smernicah se navede tudi, kako obravnavati posebne potrebe žrtev.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 22

Zaščita otrok žrtev v kazenskih preiskavah in postopkih

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da v kazenskih preiskavah in postopkih v skladu z vlogo žrtve v ustreznem pravosodnem sistemu pristojni organi otroku žrtvi dodelijo posebnega zastopnika, če so po nacionalnem pravu nosilci starševske odgovornosti izključeni iz kazenskega postopka zaradi navzkrižja interesov med starši in otrokom žrtvijo ali če otrok nima spremstva ali je ločen od svoje družine.
2. Države članice zagotovijo, da imajo otroci žrtve nemudoma dostop do pravnega svetovanja in v skladu z vlogo žrtve v ustreznem pravosodnem sistemu do pravnega zastopanja, vključno zaradi uveljavljanja odškodnine. Pravno svetovanje in zastopanje je brezplačno, če žrtev nima dovolj finančnih sredstev.
3. Države članice brez vpliva na pravice obrambe v kazenskih preiskavah kaznivih dejanj ~~in postopkih~~ iz členov 3 do 7 ~~⇒ 9 ⇐~~ z ustreznimi ukrepi zagotovijo:
 - (a) da se zaslišanja z otrokom žrtvijo izvedejo brez neupravičenega odlašanja, potem ko so bili pristojni organi obveščeni o dejstvih;
 - (b) da zaslišanja otroka žrtve potekajo v prostorih, ki so zasnovani ali prilagojeni za ta namen;
 - (c) da zaslišanja otroka žrtve opravijo strokovnjaki, usposobljeni za te namene, ali se ta zaslišanja izvedejo z njihovo pomočjo;
 - (d) da vsa zaslišanja z otrokom žrtvijo opravijo iste osebe, če je to mogoče in kadar je to primerno;
 - (e) da je število zaslišanj čim manjše in da se opravijo le, če so nujno potrebna za namene kazenskih preiskav ali kazenskih postopkov;
 - (f) da lahko otroka žrtev spremlja njegov pravni zastopnik ali po potrebi odrasla oseba po njegovi izbiri, razen če je bila v povezavi s to osebo sprejeta utemeljena odločitev, ki temu nasprotuje ~~⇒~~ ~~⇐~~ ; ~~⇒~~ ; ~~⇐~~

⇒ (g) da so zdravniški pregledi otroka žrtve za namene kazenskega postopka čim bolj omejeni in jih izvedejo strokovnjaki, usposobljeni za te namene. ⇐

4. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da je v preiskavi kaznivih dejanj iz členov 3 do 7 ⇐ 9 ⇐ mogoče avdiovizualno posneti vsa zaslišanja otrok žrtev ali po potrebi zaslišanja, v katerih kot priča nastopa otrok, in da je mogoče ta avdiovizualno posneta zaslišanja v ~~sodnih~~ ⇐ kazenskih ⇐ postopkih predložiti kot dokaze v skladu z nacionalnimi pravili.
5. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se lahko v kazenskih postopkih zaradi kaznivih dejanj iz členov 3 do 7 ⇐ 9 ⇐ zahteva:
 - (a) izključitev javnosti na zaslišanju;
 - (b) da je otrok žrtev zaslišan v odsotnosti, zlasti z uporabo ustreznih komunikacijskih tehnologij.
6. Države članice z ustreznimi ukrepi, če so v interesu otrok žrtev in ob upoštevanju drugih prevladujočih interesov, zaščitijo zasebnost, identiteto in podobo otrok žrtev ter preprečijo javno razširjanje kakršnih koli informacij, na podlagi katerih bi jih lahko identificirali.

⇓ novo

7. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da sodišče, kadar je potrebno sodelovanje otroka v kazenskem postopku zaradi kaznivih dejanj iz členov 3 do 9, upošteva otrokovo starost in zrelost v zadevnih sodnih postopkih.

⇓ novo

Člen 23

Pravica žrtve do odškodnine

1. Države članice zagotovijo, da imajo žrtve kaznivih dejanj iz členov 3 do 9 te direktive pravico do odškodnine za nastalo škodo. Države članice zagotovijo, da se lahko odškodnina zahteva od storilcev kaznivih dejanj iz členov 3 do 9, od pravnih oseb, odgovornih za taka kazniva dejanja na podlagi členov 13 in 14, ter od nacionalnih shem odškodnin, vzpostavljenih v korist žrtev kaznivih dejanj, če je to primerno.
2. Poleg pravic iz člena 16a Direktive (EU) .../... [predlagana direktiva o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj] lahko žrtve v zadostnem obdobju po doseženi polnoletnosti, sorazmernem s težo kaznivega dejanja, zahtevajo odškodnino v okviru kazenskega in civilnega postopka za vso škodo, ki jim je bila povzročena s kaznivimi dejanji, ki so v skladu s to direktivo kazniva.
3. Obdobje iz prvega pododstavka je:
 - (a) najmanj 20 let po doseženi polnoletnosti žrtve za kazniva dejanja, ki se v skladu s to direktivo kaznujejo s kaznijo zapora, katere zgornja meja ni nižja kot tri leta zapora;

(b) najmanj 25 let po doseženi polnoletnosti žrtve za kazniva dejanja, ki se v skladu s to direktivo kaznujejo s kaznijo zapora, katere zgornja meja ni nižja kot pet let zapora;

(c) najmanj 30 let po doseženi polnoletnosti žrtve za kazniva dejanja, ki se v skladu s to direktivo kaznujejo s kaznijo zapora, katere zgornja meja ni nižja kot osem let zapora.

4. Države članice zagotovijo, da se za zagotovitev zadostne odškodnine žrtvam kaznivih dejanj, ki so v skladu s to direktivo kazniva, upoštevajo vsi ustrezni elementi, tudi:

(a) vse telesne ali duševne bolečine in trpljenje, povzročeni s kaznivim dejanjem, vključno z bolečino in trpljenjem, povezanimi s spletnim kroženjem gradiva spolne zlorabe otrok v zvezi z zadevno žrtvijo;

(b) vsi stroški oskrbe, povezane z okrevanjem po taki bolečini in trpljenju, vključno s stroški, povezanimi z duševnim in telesnim zdravljenjem in zdravljenjem, ter potnimi stroški, ki so morda nastali zaradi dostopanja do take oskrbe, ter

(c) kakršna koli izguba dohodka zaradi kaznivega dejanja.

↓ novo

Člen 24

Nacionalni organi ali enakovredni subjekti

Države članice ustanovijo nacionalne organe ali enakovredne subjekte za izvajanje naslednjih dejavnosti:

(1) lajšanje in po potrebi usklajevanje prizadevanj na nacionalni ravni za preprečevanje in pomoč žrtvam;

(2) ocenjevanje trendov spolne zlorabe otrok na spletu in zunaj njega;

(3) ocenjevanje rezultatov preventivnih programov in ukrepov ter programov in ukrepov za pomoč in podporo žrtvam, vključno z zbiranjem statističnih podatkov v tesnem sodelovanju z ustreznimi organizacijami civilne družbe, dejavnimi na tem področju;

(4) poročanje o takih trendih, rezultatih in statističnih podatkih.

Nacionalni organi so zlasti odgovorni za obveznosti zbiranja podatkov, izvajanja raziskav in poročanja iz člena 31.

↓ novo

Člen 25

Usklajevanje in sodelovanje med različnimi organi in zainteresiranimi stranmi

Države članice vzpostavijo ustrezne mehanizme, da se z namenom razvoja in izvajanja ukrepov za boj proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok na spletu in zunaj njega na

nacionalni ravni zagotovi učinkovito usklajevanje in sodelovanje ustreznih organov, agencij in teles, vključno z lokalnimi in regionalnimi organi, organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, sodstvom, državnim tožilstvom, podpornimi službami ter ponudniki storitev informacijske družbe, nevladnimi organizacijami, socialnimi službami, vključno z organi za zaščito ali socialno varstvo otrok, izvajalci izobraževanja in zdravstvenega varstva, socialnimi partnerji, brez poseganja v njihovo avtonomijo, ter drugimi ustreznimi organizacijami in subjekti. Ti mehanizmi zagotavljajo tudi učinkovito usklajevanje in sodelovanje s Centrom EU in Komisijo.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 26

Ukrepi zoper oglaševanje priložnosti za zlorabo ~~in~~ ter spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok na potovanjih in v turizmu ~~otroškega spolnega turizma~~

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za preprečitev ali prepoved:

- (a) ~~širjenje~~ razširjanja gradiva, ki oglašuje možnost storitve kaznivih dejanj iz členov 3 do 8 ~~in~~ 6 ~~in~~ in
- (b) organizacije potovanj za druge v komercialne ali nekomercialne namene zaradi storitve kaznivih dejanj iz členov 3 ~~in~~ 4 in 5.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 27

Preventivni intervencijski programi ali ukrepi

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da imajo osebe v strahu, da bi lahko ~~zagrešile~~ storile kazniva dejanja iz členov 3 do 7 ~~in~~ 9, ~~potreben~~ dostop do učinkovitih namenskih intervencijskih programov ali ukrepov, namenjenih oceni in preprečevanju tveganja za storitev takih kaznivih dejanj.

↓ novo

2. Države članice zagotovijo, da so programi ali ukrepi iz odstavka 1 dostopni brez nepotrebnih omejitev v skladu z nacionalnimi standardi zdravstvenega varstva.

Člen 28

Preprečevanje

1. ⇒ Za zmanjšanje povpraševanja, ki spodbuja vse oblike spolnega izkoriščanja otrok, in odvrčanje od njega ⇐ Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kot sta ⇒ so ⇐ izobraževanje in usposabljanje, ⇒ ter kampanje obveščanja in ozaveščanja o vseživljenjskih posledicah spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, njuni nezakonitosti in možnostih za osebe v strahu, da bi lahko storile s tem povezana kazniva dejanja, da dostopajo do učinkovitih namenskih intervencijskih programov ali ukrepov ⇐ ~~za zmanjšanje in odvrčanje od povpraševanja, ki spodbuja vse oblike spolnega izkoriščanja, povezane z izkoriščanjem otrok.~~
2. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, tudi prek spleta, kot so informacijske kampanje ☒ obveščanja in ozaveščanja ☒ ~~kampanje za ozaveščenost~~, raziskovalni in izobraževalni programi, ⇒ ali gradivo ter programi ali gradivo za usposabljanje, ⇐ po potrebi v sodelovanju z ustreznimi organizacijami civilne družbe in drugimi zainteresiranimi stranmi, namenjene večji ozaveščenosti in zmanjšanju nevarnosti, da bi otroci postali žrtve spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja.
3. Države članice spodbujajo redno usposabljanje ⇒ , tudi na področju otrokom prijaznega pravosodja, strokovnjakov, sodnikov in ⇐ uradnikov, ki bi se pri svojem delu lahko srečali z otroki žrtvami spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja, vključno s ⇒ z, med drugim, strokovnjaki za zaščito otrok, delavci v pravni stroki, učitelji in pedagoškimi delavci, sodniki na sodiščih za družinske zadeve in ⇐ policisti na terenu, da bi znali odkriti otroke žrtve in potencialne otroke žrtve spolne zlorabe ali spolnega izkoriščanja ter z njimi ravnati.

4. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za okrepitev preprečevanja spolne zlorabe otrok v skupnostnih okoljih, vključno s šolami, bolnišnicami, storitvami socialnega varstva, športnimi klubi in verskimi skupnostmi.

Ti ukrepi vključujejo:

- (a) namenske dejavnosti usposabljanja in ozaveščanja za osebje, ki dela v takih ustanovah;
- (b) namenske smernice, notranje protokole in standarde z dobrimi praksami, kot je vzpostavitev mehanizmov nadzora in odgovornosti za osebje, ki v takih ustanovah dela v tesnem stiku z otroki;

- (c) vzpostavitev varnih prostorov, ki jih vodi namensko in ustrezno usposobljeno osebje in v katerih lahko otroci, starši, oskrbovalci in člani skupnosti naznanijo neprimerno vedenje.

Pri preventivnih ukrepih se posebna pozornost nameni potrebi po zaščiti otrok, ki so posebej ranljivi, vključno z otroki z duševnimi ali telesnimi motnjami.

5. Center EU, ko bo ustanovljen, dejavno podpira prizadevanja držav članic za preprečevanje, tako da:

- (a) poziva druge institucije, organe, urade in agencije Unije ter ustrezne organe, telesa ali agencije držav članic, naj mu po potrebi in vsaj enkrat letno posredujejo informacije o preventivnih ukrepih in programih na področju spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok;
- (b) zbira informacije o preventivnih ukrepih in programih na področju spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, vključno z ukrepi in programi, ki se izvajajo v tretjih državah;
- (c) lajša izmenjavo dobrih praks med državami članicami in tretjimi državami z vodenjem javne podatkovne zbirke o preventivnih ukrepih in programih, ki se izvajajo v vsaki državi članici in v tretjih državah.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 29

Prostovoljni intervencijski programi ali ukrepi med kazenskim postopkom ali po njem

1. Brez poseganja v intervencijske programe ali ukrepe, ki jih naložijo pristojni pravosodni organi v skladu z nacionalnim pravom, države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo učinkovite ~~na voljo~~ ^{⇒ namenske} ~~⇒~~ intervencijske programe ali ukrepe za preprečevanje ali zmanjševanje tveganj ponavljajočih se kaznivih dejanj spolne narave zoper otroke. Takšni programi ali ukrepi so vedno ~~na voljo~~ [⇒] dostopni ~~⇒~~ v kazenskih postopkih, [⇒] ter so na voljo ~~⇒~~ v zaporih in zunaj njih, v skladu z nacionalnim pravom.
2. Intervencijski programi ali ukrepi iz odstavka 1 ustrezajo posebnim razvojnim potrebam otrok, ki storijo kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost.
3. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da imajo lahko dostop do intervencijskih programov ali ukrepov iz odstavka 1 naslednje osebe:
 - (a) osebe, ki se obravnavajo v kazenskih postopkih zaradi kaznivih dejanj iz členov 3 do [⇒] 9, ~~⇒~~ 7 pod pogoji, ki ne škodijo pravici do obrambe in je ne ovirajo, hkrati pa niso v nasprotju z zahtevami o poštenem in nepristranskem sojenju in so v skladu z načelom domneve nedolžnosti, ter
 - (b) osebe, obsojene za katero koli od kaznivih dejanj iz členov 3 do [⇒] 9 ~~⇒~~ 7.

4. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se za osebe iz odstavka 3 pripravi ocena nevarnosti, ki jo te osebe predstavljajo, in morebitnega tveganja ponovitve kaznivih dejanj iz členov 3 do 9, da se določijo ustrezni intervencijski programi ali ukrepi.
5. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da ~~se~~ osebe iz odstavka 3, ki so jim bili predlagani intervencijski programi ali ukrepi v skladu z odstavkom 4:
- (a) ☒ so ☒ v celoti obveščene o razlogih za predlog;
 - (b) ob poznavanju vseh dejstev soglašajo s sodelovanjem v programih ali ukrepih;
 - (c) lahko zavrnejo ☒ programe ali ukrepe ☒ in so v primeru obsojenih oseb seznanjene z morebitnimi posledicami, ki jih ima lahko taka zavrnitev.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

Člen 30

Ukrepi zoper spletišča, ki vsebujejo ali razširjajo ~~otroško pornografijo~~ ☒ gradivo spolne zlorabe otrok ☒

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo takojšnjo odstranitev spletnih strani na strežnikih na njihovem ozemlju, ki vsebujejo ali ~~širijo~~ ☒ razširjajo ☒ ~~otroško pornografijo~~ ☒ gradivo spolne zlorabe otrok ☒, ter si prizadevajo za odstranitev takšnih strani tudi na strežnikih ~~izven~~ zunaj njihovega ozemlja.
2. Države članice lahko z ukrepi preprečijo dostop do spletnih strani, ki vsebujejo ~~otroško pornografijo ali je~~ ☒ gradivo spolne zlorabe otrok ali ga ☒ ~~širijo~~ ☒ razširjajo ☒ med spletnimi uporabniki na njihovem ozemlju. Te ukrepe je treba določiti s preglednimi postopki in zagotoviti primerne zaščitne ukrepe, zlasti za zagotovitev, da je omejitev omejena le na najnujnejše in je sorazmerna ter da so uporabniki obveščeni o razlogih za omejitve. Ti zaščitni ukrepi vsebujejo tudi možnost sodnega varstva.

↓ novo

Člen 31

Zbiranje podatkov

1. Države članice imajo vzpostavljen sistem za zbiranje, razvoj, pripravo in razširjanje javnih statističnih podatkov o kaznivih dejanjih iz členov 3 do 9.
2. Ti vključujejo naslednje podatke, razčlenjene po spolu, starosti žrtve in storilca kaznivega dejanja, razmerju med žrtvijo in storilcem kaznivega dejanja ter vrsti kaznivega dejanja:
- (a) število žrtev, ki so v zadnjih 12 mesecih, zadnjih petih letih in v življenju doživele eno od kaznivih dejanj iz členov 3 do 9;

- (b) letno število oseb, ki so bile kazensko preganjane in obsojene za kazniva dejanja iz členov 3 do 9, pridobljeno iz nacionalnih upravnih virov;
- (c) rezultate njihovih preventivnih pobud iz členov 27, 28 in 29 v smislu števila storilcev kaznivih dejanj in potencialnih storilcev kaznivih dejanj, ki so dostopali do preventivnih programov, ter odstotek teh storilcev kaznivih dejanj in potencialnih storilcev kaznivih dejanj, ki so bili obsojeni za eno od kaznivih dejanj iz členov 3 do 9, potem ko so sodelovali v takih programih.
3. Države članice vsaka tri leta izvedejo populacijsko raziskavo z uporabo usklajene metodologije Komisije (Eurostata), da bi prispevale k zbiranju podatkov iz odstavka 2, točka (a), ter na tej podlagi ocenile razširjenost in trende za vsa kazniva dejanja iz členov 3 do 9 te direktive. Države članice te podatke prvič posredujejo Komisiji (Eurostatu) najpozneje do [3 leta po začetku veljavnosti te direktive].
4. Države članice zbirajo upravne podatke v skladu z odstavkom 2 na podlagi skupnih razčlenitev, ki se razvijejo v sodelovanju s Centrom EU. Te podatke vsako leto posredujejo Centru EU. Posredovani podatki ne vsebujejo osebnih podatkov.
5. Center EU podpira države članice pri zbiranju podatkov iz odstavka 2, vključno s spodbujanjem razvoja skupnih prostovoljnih standardov za enote štetja, pravila štetja, skupne razčlenitve, oblike poročanja in klasifikacijo kaznivih dejanj.
6. Države članice posredujejo statistične podatke Centru EU in Komisiji ter vsako leto dajo zbrane statistične podatke na voljo javnosti. Center EU pripravi statistične podatke in jih da na voljo javnosti. Statistični podatki ne vsebujejo osebnih podatkov.
7. Države članice podpirajo raziskave o temeljnih vzrokih, učinkih, pojavnosti, učinkovitih preventivnih ukrepih, učinkovitih ukrepih za pomoč žrtvam in stopnjah obsodb za kazniva dejanja iz členov 3 do 9 te direktive.

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

Člen 32

Poročanje

- ~~1. Komisija do 18. decembra 2015 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo z oceno o tem, do kolikšne mere so države članice sprejele potrebne usklajevalne ukrepe za izpolnitev zahtev te direktive, skupaj z zakonodajnimi predlogi, če je to potrebno.~~
- ~~2. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 18. decembra 2015 predloži poročilo z oceno izvajanja ukrepov iz člena 25.~~

↓ novo

Komisija do [pet let po začetku uporabe] in nato vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te direktive [v državah članicah] in po potrebi predlaga spremembe.

↓ 2011/93/EU

~~Člen 26~~

~~Nadomestitev Okvirnega sklepa 2004/68/PNZ~~

~~Okvirni sklep 2004/68/PNZ se za države članice, ki sodelujejo pri sprejetju te direktive nadomesti, ne glede na njihove obveznosti prenosa okvirnega sklepa v nacionalno zakonodajo v določenih rokih.~~

~~Za države članice, ki sodelujejo pri sprejetju te direktive, se sklicevanja na Okvirni sklep 2004/68/PNZ razumejo kot sklicevanja na to direktivo.~~

↓ 2011/93/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 33

Prenos

1. Države članice ~~sprejmejo~~ ☒ uveljavijo ☒ zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s ~~to direktivo~~ ⇒ členom 2(3), točka (d), ter členom 2(4), (5), (6), (8) in (9); členom 3(1) in (4) do (9); členom 4(4) do (7); členom 5(2) do (10); členi 6 do 10; členom 11, uvodno besedilo in točke (b), (h), (i) in (j); členom 12; členom 13; členom 14(1), uvodno besedilo in točka (b), ter členom 14(2) in (3); členi 15 do 20; členom 21(1) do (4) in (6) do (10); členom 22(3), uvodno besedilo in točka (g), ter členom 22(4), (5) in (7); členi 23 do 28; členom 29(1), (3) in (4) ter členi 30 do 32 te direktive, ⇐ do ⇒ [dve leti po začetku veljavnosti] ⇐ ~~18. decembra 2013.~~ ⇒ Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov. ⇐
- ~~2. Države članice sporočijo Komisiji besedila določb predpisov, sprejetih zaradi prenosa obveznosti iz te direktive v nacionalno zakonodajo.~~
2. ~~3. Ko države~~ ☒ Države ☒ članice ~~sprejmejo te ukrepe, se v njih~~ ☒ se v sprejetih predpisih ☒ sklicujejo na to direktivo ali ☒ pa ☒ sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. ⇒ Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklicevanje na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, šteje za sklicevanje na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice. ⇐ ~~Način sklicevanja določijo države članice.~~

↓ novo

3. Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva, vključno s korelacijsko tabelo med takimi nacionalnimi ukrepi in ustreznimi obveznostmi iz te direktive.

↓ novo

Člen 34

Razveljavitev

Direktiva 2011/93/EU se razveljavi z učinkom od [dan po drugem datumu iz člena 32, prvi pododstavek] brez poseganja v obveznosti držav članic glede roka za prenos v nacionalno pravo direktive, ki je naveden v Prilogi I.

Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se šteje za sklicevanje na to direktivo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

↓ 2011/93/EU

⇒ novo

Člen 35

Začetek veljavnosti ⇒ in uporaba ⇐

Ta direktiva začne veljati ~~na~~ ⇒ dvajseti ⇐ dan ~~objave~~ ⇒ po objavi ⇐ v Uradnem listu Evropske unije.

↓ novo

Obveznosti iz člena 33, odstavek 1, se uporabljajo od [... dan po roku za prenos iz člena 33(1)], razen člena 21(9), člena 28(5) ter člena 31(4), (5) in (6), ki se uporabljajo od [datum se uskladi z uredbo o boju proti spolni zlorabi otrok].

↓ 2011/93/EU

Člen 36

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Strasbourgu,

Za Evropski parlament
[predsednik/predsednica]

Za Svet
[predsednik/predsednica]